

DOMOLJUB

ŠTEV. 49.

V LJUBLJANI, DNE 6. ECEMBRA 1933

LETO 46.

Cena 38 Din za celo leto. Za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izhaja vsako sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljuba«; naročnina, reklamacije in inserati Upravištvu »Domoljuba« v Ljubljani.

Telefon uredništva: 2549

Telefon uprave: 2992

Mesec dobrega tiska

Bližamo se dnevu, ko bomo zaključili 46. letnik našega lista. Treba se bo zopet odločiti, ali ostanemo listu še nadalje zvesti, ali ga bomo opustili. Mislimo, da bo odločitev za vsakega pravega Slovenca in katoličana lahka. Svoje časopisje moramo vzdržati, pa naj bodo razmere, v katerih živimo, še tako težke. Zato je v teh dneh dolžnost vsakega prijatelja naših listov, da z navdušeno agitacijo poskrbi pri svojih prijateljih in znancih, da naši listi svojih naročnikov vkljub krizi, ki dajemo strahotno gospodari, ne le ne bodo izgubili, ampak če le mogoče pridobili še novih.

Časopisje je nam katoličanom krvavo potrebno. Zoper kvaren vpliv slabega tiska se moremo uspešno boriti le z orožjem iste vrste, z dobrim tiskom. Komu ni znano, kako sveti oče dan za dnem opozarja katoličane, naj ne zanemarijo svojega tiska. Gotovo še nismo pozabili njegovih besed: »Kaj Vam pomaga, če zidate cerkve, ako nimate dobrega časopisja, ki vam bo pripeljalo ljudi v cerkve!« Vsi vemo, koliko žrtvujejo razne politične ali gospodarske skupine za tisk, ki zagovarja njihova načela. Po njih se ravnajmo tudi mi katoličani!

Moč časopisja je silna. Skozi koliko rok gre časopis! Kolikokrat ga lahko čitaš! Tiskana beseda ima posebno moč. Ona se ne izgubi, kakor se izgubi izgovorjena. Časopis govori dan za dnem, po neki določeni smeri, z nekim gotovim namenom. Nebovi in nevede se navzameš misli, ki ti jih časopis podaja v različnih, navadno prikupljivih oblikah. In te misli so lahko dobre ali pa slabe, kakršne namene pač imajo oni, ki pišejo. Po slabem časopisu postaneš nevede slab tudi ti, po dobrem pa se boljša tudi ti. Zaradi tega je nad vse potrebno, da si katoličani izberemo čtivo, ki nam piše katoliško, slovo pa damo onemu, ki ni katoliško. Ni pa nekatoliški samo oni tisk, ki nas katoličane javno napada, ampak tudi oni, ki za vse, kar je katoliškega, nima nikdar dobre besede.

Skrbimo predvsem, da ohranimo »Domoljuba« na isti višini, kot je doslej. V ogromnih tisočih obiskuje ta list že 46 let naše slovenske katoliške hiše. List je bil, je in bo vedno zagovornik preprostega in trpečega slovenskega ljudstva. Vedno neustrašeno zagovarja načela, ki so nam sveta in nedotakljiva. Vedno se bori za svoj narod in njega najdražji zaklad, za katoliško vero.

Res je, da naš časopis danes ne more

ustreči vsem željam številnih naročnikov. Marsikdaj nam ni dano, da bi besedo zastavili tako, kakor bi bilo potrebno in prav, marsikdaj pa v resnici nočemo konkurirati one baže listom, ki polnijo svoje strani z novicami in zgodbicami, ki se laskajo nižjim nagonom v človeku. Tako n. pr. zaman iščete v »Domoljubovih« vrsticah raznih omladnih ljubavnih zgodbic in povestic, ki dražijo posebno domišljijo mladih čitateljev, koristi pa ni od njih nobene. Za take stvari je res škoda papirja! Ravnotako tudi namenoma ne pišemo o najžalostnejšem poglavju v življenju našega naroda, o dolgi vrsti zločinov, ki se vedno bolj pogosto dogajajo med nami: o požigih, ropih, umorih, samoumorih in fantovskih pretepih. Čemu bi to svojo narodno sramoto obešali na veliki zvon? Saj vemo, da so ravno taki podrobni popisi žalostnih dejanj najboljša šola za nove zločince.

»Domoljub« ima poleg tega, da nudi svojim čitateljem le zdravo hrano, da se vedno drži svojih katoliških načel, tudi ustanovo, ki je za naročnike zlasti v sedanjih časih velikega socialnega pomena, to je »Domoljubovo« zavarovanje za slučaj, če naročniku, ki je pravočasno plačal celoletno naročnino, pogori njegova stanovanjska hiša. Ze 135.000 Din požarnih podpor so doslej prejeli »Domoljubovi« najbolj nesrečni naročniki-pogoreli. Za te podpore nimamo nobenega kupa denarja, s katerega bi jemali. Te vsote spravijo naročniki sami skupaj, s tem, da pravočasno plačajo naročnino. Pravočasno plačana naročnina pomaga upravi, da ji ni treba iskati kredita drugod in zanj plačevati visoke obresti, nasprotno se v začetku leta vplačani denar obrestuje in daje sredstva za izplačevanje požarnih podpor. Na ta način si naši naročniki sami med seboj, kot velika družina pomagajo, kadar so v največji potrebi.

Doslej so Domoljubove požarne podpore prejeli sledeči naši naročniki:

1. Franc Zupanc, Martin vrh 57, Sv. Lenart.
— 2. Josip Kos, Straža 43, Moravče. — 3. Frančiška Znidaršič, Vrhnika, Vel. Klanec 91, Trhnika.
— 4. Josip Bezljaj, Zg. Kašelj 11, Dev. Mar. Polje.
— 5. Franc Sebanc, Migovca 12, Mirna. — 6. Marijeta Kolenc, Poljiška 37, Gorje. — 7. Marija Kvas, Domžale, Ljubljanska cesta 3, Domžale. — 8. Franc Rogelj, Sp. Kokra 37, Kokra. — 9. Stefan Oblak, Dobračeva 43, Ziri. — 10. Marija Oštir, Gor. Pirošica 13, Cerklje ob Krki. — 11. Jurij Gorečan, Cerkova 19, Nova Cerkev. — 12. Miha Godec, Dolga noga, Kresnica ob j. ž. — 13. Marija Medved, Sp. Podgorje, Srednja 25, Podgorje—

Slovenjgradec. — 14. Jakob Jančič, B. ezovica 8, Zlatopolje. — 15. Janez Jeme, Katarina 66, Trzen 40, Moravče. — 16. Martin Ogulin, Cerovec 3, Semič. — 17. Ivan Pivec, Leše p. d. Kret, Sava. — 18. Jernej Jovševar, Sv. Miklavž 58, Sv. Jurij ob Taboru. — 19. Avguštin Uršič, Skrljevo, St. Rupert pri Krškem. — 20. Andrej Križman, Muka 31, 13, Komenda. — 21. Jože Srpan, Nadlesk, Stari trg pri Rakeku. — 22. Franc Levec, Nadlesk 28, Stari trg pri Rakeku. — 23. Miha Janežič, Nadlesk 14, Stari trg pri Rakeku. — 24. Jakob Komidar, Nadlesk 29, Stari trg pri Rakeku. — 25. Janez Truden, Nadlesk 37, Stari trg pri Rakeku. — 26. Janez Baraga (Ključ), Bloke, Bloke. — 27. Jakob Ključar (Čiček), Bloke, Bloke. — 28. Rudolf Lah (Mestrov), Bloke, Bloke. — 29. Josip Kunc Blekova vas 21, Gor. Logatec. — 30. Marija Ivaneč, Gaberje 73, Brusnice. — 31. Andrej Zupančič, Boh. Bela 30, Boh. Bela. — 32. Marija Frank, Blekova vas 9, Gor. Logatec. — 33. Jakob Susteršič, P. 5, Preserje pri Ljubljani. — 34. Antonija Ravnik, Boh. Bela 24, Bohinjska Bela. — 35. Alojzij Kolesa, Migaloka gora 17, Mirna. — 36. Anton Udovič, Repče 12, Trebnje. — 37. Franc Zgur, Liplje štev. 5 Planina pri Rakeku. — 38. Miha Butina, Ajbelj št. 5 Banjaloka pri Kočevju. — 39. Lucija Strajhar, Motnik 56, Motnik. — 40. Jernej Potočnik, vrtnar barona Lazarini, Sv. Valburga, Smednik. — 41. Anton Knaps, posestnik, Otavice 19, Ribnica. — 42. Jakob Jelovčan, pos. in čevljar, Hotovlje 19, Poljane nad Skofjo Loko. — 43. Jožef Drstvenšek, posestnik, Vrbinska vas 1, Leskovec pri Krškem. — 44. Jožef Eržen (Zontar), posestnik, Srednje Bitnje 35, Smartno pri Kranju. — 45. Anton Zavbi, posestnik, Laseno 1, Češnjice v Tuhinju. — 46. Jožef Petrič, posestnik, Staro apno 10, Skočjan pri Turjaku. — 47. Anton Kofar, posestnik, Zg. Kašelj 72, Dev. Mar. Polje. — 48. Franc Füreder, posestnik, Dorfurje 23, Zabnica pri Skofji Loki. — 49. Peter Pevš, posestnik, Groblje, Domžale. — 50. Gregor Ott, Goriški vrh 52, Ojstrica-Dravograd. — 51. Geza Vavpotič, Pušenci 30, Ormož. — 52. Jernej Slokan, vpok. rudar, Trnovi hrib 46, Sv. Jeređ nad Laskim. — 53. Marija Korpič p. d. Tonč, posest., Selo, Sv. Marijeta v Rožu. — 54. Jožef Šušnik, posestnik, Mali Rakitovec, Češnjice v Tuhinju. — 55. Simon Slapar, posestnik, Preserje 30, Zlatopolje. — 56. Ciril Abulnar, posestnik, Moravska gora 2, Sv. Križ pri Litiiji. — 57. Terezija Šere, Gor. Zabukovje 15, Trebelno. — 58. Janez Božič, hišar, Gabrje 105, Brusnice. — 59. Anton Intihar, posestnik, Dolenja vas 50, Cerknica. — Frančiška Kvošča, posestnica, Dolenja vas 52, Cerknica. — 61. Alojzij Barl, posestnik, Črešnjavec 62, Selnica ob Dravi. — 62. Franc Lavrič, posestnik, Stavčavas 4, Zužemberk. — 63. Marija Vidmar, posestnica, Stavčavas 5, Zužemberk. — 64. Franc Jare, posestnik, Stavčavas 2, Zužemberk. — 65. Franc Spee, posestnik, Stavčavas 3, Zužemberk. — 66. Frančiška Koker, posestnica, Ržiše 24, Vače pri Litiiji. — 67. Franc Onišak, posestnik, Bodislavci 32, Mala Nedelja. — 68. Stefan Levstik, posestnik, Zagorice, Videm-Dobrepolje. — 69. Fran Rifel, posestnik, Gozd-Laze 1, Gozd nad Kamnikom. — 70. Ivan Zavodnik, posestnik, Sp. Brezovo 20, Višnja gora. — 71. Fran Kandare, posestnik, Dane 5, Starej trg pri Rakeku. — 72. Janez Rak, posestnik, Boč 5, Smartin v Tuhinju. — 73. Alojzij Medvevec, Zalilog 9, Zalilog-Zelezniki. — 74. Martič

RAZGLLED PO SVETU

Brez vere ne bo šlo

To je videl senat mesta Newyork. S 1. septembrom so vpeljali v vse mestne šole tudi verski pouk šolska oblast je utemeljila potrebo verskega pouka, ki ga doslej po javnih šolah ni bilo, s tem, »da brez tega pouka ni mogoče več shajati. Vzgoja brez verstva ni možna.« Tudi v newyorške srednje šole vpeljujejo polagoma verski pouk.

Podobno so spregledali v Braziliji.

Kar se je namreč zadnje zgodilo na Spankem, bi se bilo kmalu pripetilo tudi v južnoameriški državi Braziliji: splošen napad na vero in samostane. Toda dežela je pravočasno spregledala ter vse vnanje hujskače in podpihovake izgnala. Sedanja vlada je celo ustregla katoličanom ter jim dovolila to, za kar so se 40 let borili: vpeljala je v vse osnovne šole pouk krščanskega nauka, ki je sedaj obvezen predmet.

Evangelij nudi narodom vstajenje...

Rajni francoski ministrski predsednik Clemenceau je veljal kot izrazit bogotajet in svobodomislec. »Observatore Romano« pa je postal 1. 1931, da je v štirinnetnem boju večkrat izjavil ime Jezusovo. Neki osebi je pa na vprašanje, kako bi se dal doseči prerod Francije, odgovoril takole: »Edina moč, ki more Francijo rešiti, je evangelij; in kdor hoče Franciji pomagati na noge, mora imeti v svojih žilah kapljo Frančiškove krvi, nobene kapljice pa ne svetčanske krvi. Verujem v vstajenje Francije po evangeliju.«

Vera in domovinski čut...

Avstrijski minister za trgovino, dr. Jakobek, je imel lansko leto znamenit govor. Vmes se vpletel tudi sledeče tehtne besede: »Vera in ljubezen do domovine sta dva temelja vsake države. Obojno bo treba deloma na novo graditi, deloma okrepiti. Ako homo ljudstvo versko vzgajali, se bo razredat boj vsaj do skrajnosti omilil, če ne docela odpravil. Verstvena vzgoja ustvarja ono podlago, ki bodo na nji delodajalci in delavci mogli uspešno razpravljati. Vera je torej temeljni opornik države. — Drugi opornik je domovinska zavest...«

Javno življenje brez vere je žalostno...

»Neki potnik je lansko leto prišel iz doslej toliko proslavljene Španske dežele. Povprašan, kako je zdaj tam, ko imajo že dobro leto brezversko vlado, je odgovoril: »Veliko reči je tam, ki jih ni več, mnogo je pa takega, česar bi ne bilo treba.« Nato je pa našteval: »Davkov — brez konca, dolgov — brez števila, ljudstvo — brez denarja, šola — brez veroizpovedi, zmehnjava — brez ozdravljenja, položaj — brez upen, časopisi — brezbožni, gledališče — brez sramu, aravnost — brez dostojnosti, prosveta — brez uma, samostani — brez zaščite, goljuftija — brez mere, kupčija — brez kredita, slovestvo — brezverno, niže ljudstvo — brezvestno, vlada — brez glave, narod in vojaštvo — brez poguma, satan — brez oviro.«

Četudi je vse to nekoliko pretirano, pa vendarle prita, kako hitro se uničujejo verske in vzgojne dobrine, plemenitost srca, vestnost in znanost, kjer nastopi duh javnega brezboštva.

Sad brezverstva množijo se samomorji...

»Stiska narašča, pa drugod se bolj kot pri nas. Neki redovnik iz Amerike piše, kako žalostne življenjske razmere so nastale v Združenih državah Severne Amerike. »Komaj bi človek verjel — pa je resnično: 276 milijonarjev se je kontalo s samomorom.« Da revni trpe, je jasno. Bogatini pa ne znajo potpeti in ne trpeti, — pa segajo po morilnem orožju, ker nimajo ne verske podlage, ne verskega življenja in torej tudi ne verske zaslombe in verskega krepila.«

Katoliška cerkev

s Ameriška Vincencijeva družba je lani preskrbelo delo 13.045 brezposelnim, revežem pa je razdala v denarju pet in pol milijona dolarjev (250 milijonov dinarjev); izredne podpore revežem so znašale 6.114.000 dolarjev (280 milijonov Din). Pomoč je bila izkazana 143.787 družinam. Vincencijeva konferenca so narasle od 18693 na 30.000.

Italija

s To in ono. Kapucinski pater Serafin, gvardijan pri Sv. Križu na Vipavskem je moral proč, ker je v svojem področju vpošteval jezik slovenskega ljudstva. — V Trnovem nad Solkanom je zgorela hiša Filipa Kolenca. — V Grgarju je uničil požar dom 27 letnega Franca Kumarja. — V Šmartnem je oženj upepelil hišo Antona Vendramina. — 20 novih tramvajskih voz naroči tržaška občina v Padovi. — Dne 29. novembra je preteklo drugo leto, odkar je odšel v večnost »pozabni goriški nadškof dr. Frančišek Sedej. — V zadnjem času hudo razsaja v Trstu tifus.

POZOR!

Ne kupite slabo poceni blago, a mpa k dobro, katerega dobite pri

»Češniku«

Lingarjeva ul. Ljubljana Stritarjeva ul.

Največja izbira jesenskega in zimskega blaga za ženske in moške obleke in drugih zimskih potrebščin

BANKA BARUCH

15 Rue Lafayette, Paris

Odpremija denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kursu.

Vrši vse bančne posle najkvalitetneje.

Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: BELGIJA: No 1094-68 Bruxelles. FRANCIJA: No 1117-09 Paris. HOLANDIJA: No 115-06 Ned. Dienst. LUKSEMBURG: No 507 Luxembourg. Na zahtevo pošljemo brezplačno naše ček. nakaznice.

Francija

s Kako hočejo ozdraviti državni primanjkljaj. Poročali smo že, da je francoska vlada podala ostavko. Dobila je v parlamentu nezaučico, ker se večina poslancev ni strinjala z vladnim načrtom znižanja plač državnim uslužbenecem. Nova Chamberpova vlada pa ima glede kritja primanjkljaja sledeči načrt. Strogo pobiranje davkov naj bi prineslo eno milijardo, pri dodatnih uradniških plačah naj bi se prihranila ena milijarda, davek na avtoprevoznstvo naj bi dal 600 milijonov, državna kletnina 600 milijonov, izdaja kovanega denarja 800 milijonov, novi davki na promet, dohodnino, na dalje trošarino na vodo, plin in elektriko pa eno milijardo. Na ta način bi se francoski državni primanjkljaj znižal na eno milijardo 200 milijonov, ki bi ga vlada krila z znižanjem državnih v proračunu dovoljenih izdatkov.

Amerika

s Sporazum z Rusijo je najvažnejši dogodek zadnjih dni. Amerika je priznala sovjetsko vlado. Med Ameriko in Rusijo se je sklenila pogodba, glasom katere se obe državi obvezata, da ne bosta trpeli nobenega obojestranskega vmešavanja v notranje razmere. V Združenih državah ne sme biti v bodoče nobene komunistične propagande. Dežavljanji obeh držav imajo v smislu pogodbe popolno versko in cerkveno svobodo in uživajo enako pravico. Rusija se odpove preganjanju ameriških državljanov na svojem ozemlju in se tudi odprta škodi, ki so jo prizadele ameriške čete 1. 1918 v Sibiriji. — Rusi so sprejeli sporazum z največjim veseljem, Japonci in tudi Nemci pa so poparjeni.

s Drobiz. V Duluthu Minn. je umrl 53-letni John Ružič. — V Jolietu Ill. je umrl 88-letni Peter Pečaver iz Rožnega dola pri Semiču. — V Lost Crech je nagle smrti odšel v večnost Frank Mezgec, doma iz Materije na Primorskem. — V Frontenac Kansas so pokopali 73-letnega Janeza Godino, nekje od Logatca. — V Clevelandu so našli umorjeno Marijo Starič iz Martinjaka pri Cerknici.

Avstrija

s Stirištolletnica burgenlandskih Hrvatov. Letos praznujejo burgenlandski Hrvati 400 letnico svoje naselitve v Avstrijo, koder danes prebivajo. Uvod v proslavo je bilo veličastno romanje hrvaškega naroda v Burgenlandu v Marijino Celje. Z ozirom na slabe gospodarske razmere je odpadlo večje skupno praznovanje, pač pa se vršijo že mesece sem po vseh farah svečane prireditve, tako 19. novembra v Trajštofu, katero je priredil tamošnji »pevski in narodni zbor«. »Vse za vero, vse za dom in narod svoj« je bilo geslo tokratne proslave. Društvo je dobilo ob tej priliki svojo zastavo s primer-

Krese, kolar, Češence 10, Trebelno pri Mokronogu. — 75. Alojzij Senozetnik, posestnik, Gozd, Gorenjavas 10, Gozd nad Kamnikom. — 76. Ivan Ratič, hišar, Vrbinska vas 4, Leskovec pri Krškem. — 77. Marija Zalokar, hišarica, Srednje Jarše, Mengeš (Groblje). — 78. Franc Oblak, posestnik, Bobovnica 8, Lučine. — 79. Franc Andrežič, posestnik, Zirovski vrh 33, Trata nad Sk. Loko. — 80. Peregrin Jeretina, hišar, Rodica 17, Groblje-Domžale. — 81. Jakob Rojce, posestnik, Prepole 40, St. Janž na Dravskem polju. — 82. Jozef Zakrajšek, Lanišče 8, Šmarje-Sap. — 83. Alojzija Lekšan, posestnica, Okrog 29, St. Rupert pri Mokronogu. — 84. Ivan Petrovič, posestnik, Rakitna 53, Rakitna pri Borovnici. — 85. Anton Plut, posestnik, Dražiči 26, Metlika. — 86. Anton Korat, posestnik, Trbonje 28, Trbonje-Vuzenica. — 87. Janez Rabzelj, posestnik, Grič 2, Sv. Peter pri Novem mestu. — 88. Adam Kokot, posestnik, Grabovljani, Pakrac, Slavonija. — 89. Peter Fric, posestnik, Gor. Podgora 29, Stari trg ob Kolpi. — 90. Anton Hrovatin, posestnik, Sabočevo 26, Borovnica. — 91. Janez Drešar, mlinar, Nasoviče 10, Komenda. — 92. Alojzij Mole, posestnik, Vrzdence 18, Horjul. — 93. Jurij Frankovič, posestnik, Nova Lipa 9, Vintca pri Črnomlju. — 94. Julijana Logar, Vzdenec 17, Horjul. — 95. Janez Verbič, posestnik, Vel. Ligojna 8, Vrhnika. — 96. Frančiška Petrič Ohonica 7, Borovnica.

nim napisom. Po odpevu zvezne himne je govoril za dež. vlado svetnik dr. Karall in svoj navdušeni govor zaključil z besedami: Vsak Hrvat naj ima pred očmi euini cilj: iz naroda, z narodom, za narod! Po slavnostnih govorih, z sledili nastopi pevskega društva in slavnostne deklamacije Prireditev so zaključili z himno »Lepa naša domovina« — Kdor pozna dobri in preprosti hrvaški narod v Burgenlandu, ve, s koliko prisrčnostjo praznuje svoje velike dneve in s kolikšnim trudom skuša ohraniti svojo narodno svojstvenost. Pri zadnjem gre pač prva zasluga delavnemu Hrvatskemu kulturnemu društvu, osrednji prosvetni organizaciji, ki ima beležiti že prav lepe kulturne uspehe in v katerih rokah je tudi organizacija letošnjih proslav po hrvaških vaseh Voditeljem hrvaškega ljudstva želimo k njihovem slavnostnem letu tudi mi še obilo uspehov!

Češkoslovaška

s Mirovne pogodbe so spremenljive. Masaryk, češkoslovaški državni predsednik je izjavil, da se kljub militarizaciji (povojačenju) nemškega naroda ne boji vojne, vendar pa se je treba pripraviti na vse možnosti. O spremembi mirovnih pogojev bo mogoče govoriti šele tedaj, kadar bodo evropski narodi razpravljali o izpremembah kot prijatelji.

Drohne novice

Do krvavih spopadov je prišlo v raznih krajih pri volivni borbi za romunski parlament. V kratkem bodo razpisane volitve v italijanski parlament.

Socijalisti so zmagali v švicarski Zenevi in v vsem Kantonu.

Izid občinskih volitev na Poljskem: vladni blok 563, opozicija 514, Nemci 30 mandatov.

Velike protizidovske demonstracije so bile na Madjarskem.

En milijon romarjev je obiskalo v svetem letu Rim.

Nad 20.000 nemških beguncev je v Belgiji. Vlada je naznačila za nje posebnega komisarja.

Taborišče za nepoboljšljive kazence ustanove v Nemčiji. Vsem bo z operacijo odstranjena možnost potomstva.

Okrog pol milijarde dinarjev je podaril dobrodelnim organizacijam japonski baron Micui ob 300-letnici obstoja svoje svetovne tvrdke.

70 potnikov bo lahko nosilo letalo, ki ga izdelujejo v francoskem Toulouzu.

17 milijonov je zapustil Ceh Anton Cermek, umorjeni župan mesta Čikage v Ameriki.

70-letnico je slavil 7. decembra italijanski komponist Pietro Mascagni.

187 m nad reko se bo vzpenjal betonski most v okraju Unter Wallis v Švici.

70 milijonov frankov vredna palača — igralnica je zgorela v francoski Nici.

Zopet so zaprli 100 cerkva v Mehiki, poročajo italijanski listi.

En milijon delavcev je bilo na novo zaposlenih v Ameriki v zadnjih dneh; črez zimo hočejo dati delo še 4 milijonom.

Svoj denar izda Vatikan.

Večjo kontrolo nad bankami uvede Švica.

Cene pšenice so padle v madjarski Budimpešti v zadnjih 6 mesecih za 45, cene svinj pa za 20%.

Dvojno zaslužkarstvo bo v Nemčiji dovoljeno, ker bi splošna prepoved baje povzročila več škode kot koristi.

Cerkev Božjega groba v nevarnosti

Med tem, ko so divjali v Jeruzalemu srditi boji med Judi in Arabci, je pretela cerkvi božjega groba nevarnost, da se podre. In vsak dan je nevarnost hujša, zakaj temelji zmerom bolj popuščajo. Cerkev božjega groba, katere temelji izvirajo iz časov Konstantina Velikega, drugi deli pa so iz dobe križarskih vojsk — potrebuje nujnega popravila, sicer se bo nekega dne sesula v razvaline. Čeprav so jo pred nedavnim podprli v severnem in južnem delu angleški gradbeniki. Štrlijo nekateri zidovi zuo-

va tako daleč v stran, da kinalu več ne bodo cerkvenemu oboku v podporo. Vzrok moramo iskati v tem, da teko nekateri vreleci vode pod obzidjem ter razmakajo temelj, na drugi strani pa je kriva vlaga, ki moči, vse stene ter jih razjeda. Že nekaj časa pa se predstavniki raznih veroizpovedi med seboj pripravajo, kateri izmed njih pripada to opravilo, kateri pripada ta sloves, da je preuredila cerkev božjega groba. Po zadnjih vesteh slišimo, da bo vodstvo prezidave prevzela britanska vlada, saj spada Palestina pod njeno mandaturo. — Slika: cerkev božjega groba v Jeruzalemu.

60.000 komunistov so zaprli zadnji čas na Japonskem.

Za 200.000 glav hočejo znižati število goveje živine na Nizozemskem, da s tem zboljšajo ceno.

2000 novih letališč zgrade ameriške Zedinjene države.

3 milijone dolarjev škode je napravil gozdni požar blizu ameriškega mesta Los Angelesa.

30 milijonov zlotov za gradnjo cest do loča novi poljski proračun.

Hitler je dal zapreti generala Ludendorffa, ki je ostro proti Hitlerju nastopal.

★

V Združenih državah ameriških se pridelata letno 70 odstotkov koruze svetovnega pridelka, 60 odstotkov bombaža in 50 odstotkov tobaka.

Kraljica vseh rek je po širini Amazona v Južni Ameriki. Njena povprečna širina struge znaša nad 50, pri izlivu v morje pa nad 150 km.

Najboljšo vrsto trave v Evropi ima Francija.

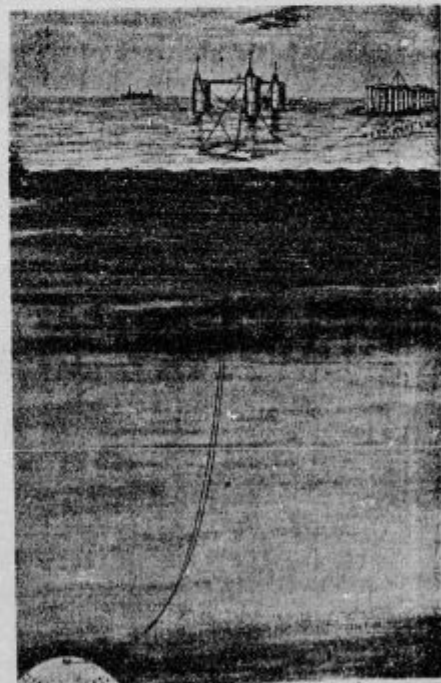
Od bolečine k ugodju

Skrbi in bolečine povzročajo gube in Vas starajo Aspirin tablete odpravijo vse bolečine in Vam vrnejo občutek ugodja. Aspirin tablete se prstne le z Bayerjevim križem. Vzemite jih brez skrbi ne škodijo Vam?

ASPIRIN

V. A. Jofka L. d. Zagreb, Gornja 22.
Ciklus in registri pod 5 br. 1407 od 1. III. 1933.

Poročali smo že, da so Američani napravili načrt, da bi v Atlantskem oceanu zgradili umetne otoke, na katerih bi pristajala letala na svojem poletu med Evropo in Ameriko. Zasidrani bi morali biti tako, da bi jih noben vihar ne odgnal. Na podobi vidimo, kako bi se to zgodilo: Otoki bi bili zvezani s 7 cm debelo galvanizirano jekleno vrvjo s posebno plavajočo skojec. Od te pa bi šla vrv globoko pod morje in bi bila privezana na 1500 kg težko utež, ki bi ležala na dnu morja.

Pošillite naročnino!

KAJ JE NOVEGA

Otvoritev važnega delavskega doma

Delavsko zavetišče v Ljubljani je v nedeljo dne 3. dec. 1933 blagoslovil stočni župnik in kanonik p. dr. Tomaj Klinar. V domu bodo imeli prostora štiri delavske ustanove: borza dela, javna kuhinja, dom delavcev in namoženčev ter zavetišče za poljudne delavce. Pod borzo dela se nahaja javna kuhinja s 120 sedeli in tu mnoge dnevne poslužavnice 400 ljudi. Kuhinja prične s obratovanjem 20. decembra. Hrana bo prava. Pod borzo dela s poljudnih poslužavnic bo delavske zavetišče za poljudne delavce. V prostorni dvorani je 12 postelj ter nekaj najpočasnejšega pohištva. Vsak delavec bo v tem zavetišču dobil za pet litrov: kopej in pivo, za dve, za tri in za štiri po potrebi tudi občinski občinski nastave.

V prvem nadstropju je ženski, v drugem in tretjem nadstropju pa moški odtelk Delavskega doma. V vseh nadstropjih je cela vrsta kopalnic, vsako nadstropje pa ima tudi dnevni umivalnik in kopalnik ter posebne dnevne prostore. Vseh postelj v vseh treh nadstropjih je 102 ter so že vse oddane. Vsežitev se je začela v ponedeljek 4. decembra. Cene malih sobic, ki obsegajo po eno posteljo, mizico z dvema stoloma ter ogreto za obično, so po 150 Din mesečno. Večje sobice s tremi posteljami so po 100 in 110 dinarjev mesečno in vsakogar. V teh sobah je vsleto kurjavas razsvetljava, sušenje ter posteljino perilo. Služaj je v celnem domu za goste 161 postelj, za strežniško osebo pa 34 postelj.

Osobne vesti

1. d. 80 leten očevo je obhvalni grad našo domo govoreči avtoriteta znan Mirko Kovač v Izolaci pri Doči. Zelim je še mnogo podobnih stvari!

2. d. 80 letni dan je praznovan dne 3. dec. v naših slovenskih sodiščih p. Frate Likar postaršnik v L. in v Slov. gosposh. Bog živi ljudstva še mnogolet!

3. Novicmesalniki predsednik uprave v L. v Celju dr. Proj in sodnik dr. Križnik najpomnila svoje pose.

4. Kazenski tujak pri avstrijskem konzulu v Ljubljani p. J. Stradner je premišlen k avstrijskemu poslanstvu v poljsko Varšavo. V Ljubljani je služboval 12 let.

Domache novice

1. Priznanje javnih. Na slovensko ozemlje so vsake prve nedelje — redovnice 29. decembra 1933. In vsakom do danes vrše po tamnih zavodih (kolonizacijah, ubožnicah itd.) tudi vse povzročeno slovačkopolno delo. Naj Gospod nakloni zvestim svojim služabnikom tudi v bodoče svoj občini blagoslov!

2. Razpust katoliških posvetnih družtev. Z odlično buršite uprave v Ljubljani od dne 17. februarja 1933 — bilo na osnovi št. 11 državnega zakona razpuščeni 80 slovenskih katoliških posvetnih družtev. Kakor razglasa »Služben list«, je njih razpust postal sedaj pravomočen.

IGNACIJ NAROB, TAPETNIK, GOSPOSVETSKA CESTA ST. 16 (PRI LEVI)

1. Koliko slovenskih izseljencev živi v tujih državah. V Združenih državah jih je 250.000, v Argentini 20.000, v ostalih državah južne Amerike 5800, v Kanadi 6000, v Avstraliji 200, v Nemčiji 30.000, v Franciji 15.000, v Belgiji 3000, v Holandiji 3000, v Avstriji 1000; skupaj 334.000.

2. Kako je z jezuidnim ateizmom. Z narodnjega mesta poročajo: Praskava je dogajala, da je delavec Korun Viktor sam sestavljal nekakšen pekleniški stroj in ga napolnil z brezdimnim smodnikom. Hoдел se je mišlevati ne-kajne zavrnitajlo navredne tvorilce, ker ga je bil kaznoval z 8 dnevnim odsotnostjo z dela. Svoj pekleniški stroj je hotel postaviti na steno, kamer naj bi prišel zavrnitajlo in kjer naj bi stroj

puh taj pekleniški eksploziv. Ker pa je Korun s svojim izumom nespretno, mo je ta eksploziv v nekak in ga na rmetu ubil. O kakšnih drugih pekleniških strojih in sobenih podžigov. Zato za nemca nima političnega orodja, kakot bi se moglo slišeti iz poročil belgrajskega lista in gre na sumo za porokos osebnega mišljenja.

3. Na zadnji seji ljubljanskega občinskega sveta se je tudi mnogo govorilo o novih davčnih predlogih. Profesor Jarc je v utemeljivi poudarjal, da neresarajo novi davčni predlogi moč ljubljanskega davkoplačevalca. Zlasti je nastopal proti temu, da bi se odmerjala prihodnina na podlagi stanovanjskih najemnin. Od nekaterih naprav, davčino bi imela občinsko škodo tudi mestna občina. Tako bi bil z obdavčenjem vseh vrstov priredel ljubljanski tramvaj. Državna taksa na rafuse bi odvzela mestni občini dohodek iz takse na te listke. Obč. svetnik Šteunig je opozarjal na to, da se je priobčina v zadnjih letih stalno zviševala, čeprav je povsem padla. Dones neposrednih davkov je bil letos v prvem polletju za 26,5 večji kot lani v istem času. Večina tega zvišanja pada na novost prihodnina, ki se zato ne more več povzeli. Obč. svetnik Sos je naglasil, da bi morali merodajni ljudje pred tečajno vsakega razmisli ali urvede, ki se tist gospodarstva, za-slišati gospodarske članove.

4. Vsa mesta v občini pripravnega sodišča ljubljanskega so zasedena in se poročajo za taka mesta ne bodo sprejemale, razglasa predsedstvo sodišča.

5. Rjavi premog za kurjavo. V Sloveniji nimamo slavnih nič visokotrudnega žrnega premoga, poč pa imamo rjavega premoga v občini in tu grejemo svoja stanovanja in rabimo v delavnicah sloraj samo rjavi premog. Prednost rjavega premoga je med drugim v tem, da se raz vnamo; vsako kurivo se mora namreč naj-greji do neke stopinje segreti, preden začne goreti. Les n. pr. se mora ogreti do 300 stopinj, pohla pa je višje s plamenom. Prav toliko se mora približno segreti tudi rjavi premog, do-čin je potrebno za vnetje koksia je toplota 700 stopinj. Rjavi premog izgublja plin mnogo hitreje kakor črni premog; zato ga ne smemo prevet namizirat nalaganj. Če naložimo rjavoga premoga prevet namizirat, ne pride v peč toliko traka, kolikor ga je treba za gorjenje pimoš, pa tudi čistiti moramo poč večkrat, kakor je to

potrebno pri počasnem nalaganju. Za lonček peči je rjavi premog boljji kakor črni. Večina naših peči je bilo namreč izdelano za kurjav z lesom; če pa rabimo za take peči premoga kurivo, se radi poškodujejo. V lončne peči je treba nalagati premog v presledek, pa tu dobro jih moramo čistiti, potem pa ostane dolgo močne. Pa tudi tam, kjer zahtevajo t. j. kurjavo, lahko rabijo rjavi premog, ker imajo dandanas že tudi za ta namen narjave peči

6. 100 kg težko divjo svinjo je ustrelil očeki Adličev v Slov. krajini lovski čuvj Grabrijan Jože.

7. Malo truda in dobre volje. Liter slova Slov. žrtvuje za dobrobit bližnjega! Kaka srca, ki bi nam hotela biti v pomoč, sprejmo mo k sodelovanju v vsaki županiji. Prosim, javite se na naslov: Dobrodel. društvo (Vav. stroj. Ljubljana, Dunajska cesta 17.

Med brati Hrvati

1. Zagrebški Slovenci se zbirlajo ob tebi ljah pri Svetem Roku. Tu se vrši vsako nedeljo in praznik slovenska služba bolja ob 10 u. polдне in ob 5 popoldne. Tam je slovenska hi sede je vse lepša kot kje drugje. Se, dek. v zbiranju vseh dobrak, vernih zagrebških Slovencev.

2. Bivši hrvatski ban baron Rauch je naš te dal. Bil je organizator znanih velevarjskih procesov, ki so donosili rajni Avstriji po-cejajo blamažo.

3. Novo tvornico kvazit so ustanovili v Slovanskem Brodu. Spirita ne sme pridobivati.

4. Dvoj zagrebške občine se je od oktobra lanskega leta znižal za 189,5 milijonov dinarjev. V tem času je zagrebška občina plačala 15 milijonov rednih in 8,3 milijona zračnih obresti in 18,9 milijonov dolžne glavnice.

5. Spalne vapore 3. razreda so vrstili 1. decembrom na prugi Zagreb—Split. V vsaki oddelku bodo 3 postelje, ena nad drugo. Podobne vapore imajo v Rusiji že davno.

CUICEK originalni bi radi. Dobro 14 Centralni sklad v Ljubljani

1. Senkoma se je zagnal v žarečo berjavno. V vaseh ob Donavi reko rade gnezdijo štirke. V neki vasi v Sreemu je imela štirka svoj gnezdo na strehi podh. Otroci so v nepretrnosti zaigali pod, ki je bil poln slane, rjav v čase, ko sta bila v gnezdu dva mladiča. V je izbruhnil požar, je je ravno čuvala štirka, sumer pa je odjedral na lov za hrano. Ogret se je ravnel proti maglo, da ni bilo mlidin na kolo rešitev. Vsičam, ki zelo čislajo te ljube in prijetne ptice, so poskušali rešiti vsaj eno. Na tali so kamenje in kritiči, da bi opozorili štirko na pretečo nevarnost. Vse zaman, škoda manjka se ni dala odgnati od svojih mladičev. Čim večje je bilo krivljenje in čim opasnejši požar, tembolj je čuvala svoj mladič zarod. Ogret se je vedno bolj širil in ko se je vrnil samozbirano, je našel samo le pogorišče. Nekaj časa je krotil nad mestom svojega nekdanjega mladiča, nato pa se je senkoma zagnal v žarečo berjavno, kjer so krotali tudi samica in mladiča.

2. Zadnji trenutki se je unaknil. V Hrvatskem Primorju je divjala se diti koda nevlja, med katero je intesilno v judinico »Dunav«. ki je plula iz Palmiana v loko Tesno. Strela je udila v jumbur ter se po njem spustila na ob-lado in povzročila veliko škodo. Strela je udila vse otročje na kljume jadrnice. Srečno ne-ključje je hotelo, da se je s kraja, kamor

udarila strela, trenutek poprej unaknil sin lastnika ladje ter tako ušel smrti.

d Če se zajec pomeša med krave. Na zagrebški policiji se je zglasila kmetica Bara Makar iz Dugega sela. Povedala je, da je te dni pasla krave ob robu gozda. Naenkrat pa se je pripodil iz gozda zajec in se pomešal med njene krave. Zajca je preganjalo več lovcev, ki so streljali za njim, toda namesto zajca so zadeli eno v noge. Sedaj zahteva Mara od neznanih lovcev 2000 Din odškodnine za bolečine.

d Medvedja nadloga. V vasi Bjelašnici blizu Sarajeva so napadli trije medvedi krave kmeta Rista Subotičeva, ki jih je pasla njegova 12 letna hči. Na paši so se naenkrat pojavili trije medvedi, ki so skočili na krave. Med begom se je obrnila nazaj in je videla, kako medvedi trgajo vsak po eno kravo. Deklica je poklicala starše, ki so pritekli, toda so se morali prav tako umakniti, ker niso imeli orožja.

d Tudi pšenice ne dajo. Kakor v mnogih mestih, je tudi Subotica sklenila, da omogoči kmetom plačilo zaostalih davkov z žitom. Mestna uprava je računala, da dobi na ta način do 30 vagonov pšenice v pomoč potrebnim mešanom za zimo. Pa se je uračunala, zakaj dobili so le 9 vagonov žita, kar bo komaj za božič zadostovalo.

Iz naše prestolice

d Gradbena delavnost ponehjuje tudi v Belgradu. Letos je bilo v prestolnem mestu zgrajenih 312 poslopij v vrednosti 136,962.200 Din. Lani pa 655 poslopij v skupni vrednosti Din 253,770.944. Gradb. na podjetnost v letošnjem letu je torej precej padla v primeri s prejšnjimi, največ radi tega, ker so nujnejša dela že dovršena.

d Državni svet je odbil pritožbo belgrajske mestne občine proti zgradbi nove katoliške cerkve v Poincarejevi ulici. S tem je zgradba nove katoliške hiše božje na zelo primernem prostoru v našem prestolnem mestu končno zagotovljena.

d Za 50 milijonov Din češpelj smo letos razvozili. Največ jih je šlo v Češkoslovaško (2689 vagonov), v Avstrijo (1834, Poljsko 449), Švico (302), Nemčijo (29), Italijo (12) in na Madjarsko 1 vagon.

d Prijateljski sporazum Jugoslavije s Turčijo ima tri dele. V prvem se določa, da obe državi nikdar ne bosta skušali rešiti medsebojnih sporov z orožjem, temveč le z razsodiščem. V pogodbi je natančno določeno, kako se sestavi razsodišče in katere predmete rešuje. Drugi del določa, da se ustanovi stalna komisija za conciliacijo (sprijaznenje), ki rešuje vse one spore, ki ne spadajo pod razsodišče. V tretjem delu so splošne določbe.

d 50 letnica. Ze od nekdanj priznana znamka »reame za čevlje «Šmolpasta» (reg. zašč. znamka »Schmollpasta») slavi letos 50 letnico svojega obstoja. Ta redek jubilej lehkot slave samo taki izdelki, ki so pridobili popolno zaupanje konumentov in trgovcev, torej izdelki, ki so se jim najbolj priljubili. »Šmolpasta« si je to zaupanje pridobila z vedno enakomernim, odličnim kakovostjo blaga, ki je obenem najboljšje sredstvo za konserviranje usnja, ter z rednim poslovanjem in si je znala to zaupanje tudi ohraniti. V teku petih desetletij je bila »Šmolpasta« nagrajena v Parizu, Rimu, Dunaju, Budimpešti, Atenah, Osijeku itd. itd. s 25 najvišjimi odlikovanji (zlatimi in srebrnimi kolajnam), s čimer je bila ta znamka deželna takorekoč mednarodnega priznanja. »Šmolpasta« se izdeluje v Mariboru, v kemično-tehnični tvornici »Unio« družba, to je manjše podjetje, ki pa je v vsej Jugoslaviji na najboljšem času in je jugoslovanski industriji prav gotovo leča.

Nesreče

d Skedenj je zgorel znani cvetličarki Košar v Drakovcih pri Mali Nedelji.

d Zgorelo je gospodarsko poslopje celjske opatiije. Nad 100.000 škode.

d Gorelo je v trgovini klobukov Subiča Jurija v Murski Soboti. Blago so rešili, drugače je vse zgorelo tudi dva avtomobila.

d Del hiše in gospodarskega poslopja je pogorel posestniku Janezu Kudru v Levcu pri Celju.

d Požar je uničil gospodarsko poslopje posestniku Jožetu Ertlu v Zlatoljču pri Ptuj.

d Utonil je slepi 30 letni posestnik sin Anton Kovač iz Domžal.

d Ogenj je zajel petrolej. — Mala 6-letna kmetka deklica Milka Djumić v hrvatski vasi Rudolcu se je igrala s steklenico, polno petroleja. Med igro se ji je nekoliko petroleja polilo po jopici in krilu. Deklica se je ustrašila, da je ne bi mati okregala, ker je razlila petrolej. Zato je stopila k ognjišču, da bi si posušila oblekco. Otrok pa se je preveč približal plamenu in ogenj je takoj zajel petrolej na oblecki. Deklica je bila v trenutku v enem samem plamenu. Na obupne otrokove krike je pritekeli oče, ki je strgal obleko z deklice, vendar pa je bilo že prepozno. Dekletce je umrlo.

d Usoda železničarja. V Novem Sadu je te dni ponoči povozil vlak železničarja Stefana Brankovića, ki je šel po progi, hoteč izrabiti svoj prosti čas za obisk prijatelja. Za njim je privozil brzovlak, ki ga je Branković opazil. Hotel je preskočiti progo, pri tem pa se je spotaknil in padel čez tračnice.

d Rane na nogi delavca, ki se je 10 let mučil brez vidnega uspeha zdravljenja, so se v 4 tednih popolno zacelile z uporabo »Fitonina«. Kakor javlja njegov zdravnik, se mu tekom 3 mesecev rane niso več odprle. Steklenica »Fitonina« velja 20 Din v lekarnah.

Novi grobovi

d A kadar mrtvim klenka, (takrat je pesem grenka. V švicarski Zenevi je umrl dr. Ivan Perne, svetnik jugoslovanskega zunanega ministra in delegat pri razorožitveni konferenci — V Dravljah so pokopali 85 letno Marjeto Pirnat pd. Udanova mama. — Na Viču se je preselil v večnost Novak Ivan. — V Radobljah pri Laškem je ugrabila grenka smrt 27 letnega Janeza Zeliča. — V Ljubljani so umrli: strojni stavec Karel Kocmur, Marija Ganoni roj. Zupan, Cecilija Klinar roj. Zmitek, Jančič Jožefa roj. Menard iz Most, Marija Samsonovna-Kanskaja, vdova po državnem uradniku, vpokojeni staveč Ivan Komar, ki je v Jugoslovanski tiskarni 42 let zvesto služil, Franciška Dobnikar roj. Plantan, soproga orožniškega narednika in Alojzij Čuha, ravnatelj mestne elektrarne Naj počivajo v miru!

Razno

d Duhovne vaje za dekleta bodo pred božičnimi prazniki še enkrat, in sicer od 16. do 20. decembra. Ne morete se lepše pripraviti na milostipolne dneve, kakor da se v duhovnih vajah prenovite in vse čiste stopite v novo leto. Lepo povabljeni! Pišite na naslov: Dom Brezmadecne, Mala Loka pri Ihanu, p. Domžale.

— Jesen — dež! Najlažje se človek prehladi ob deževnih dneh, ko je telc izpostavljeno mnogim premenam toplote. Prehladu sledi influenza, angina, večkrat tudi nevarna hripa, ako se naglo ne odpravi. Zato ozdravite takoj ob prvem začetku vsak tudi najmanjši prehlad. To dosežete najbolje z znanimi »Bayer« Aspirin tabletami, ki slove po vsem svetu kot najboljšje in najbolj zanesljivo sredstvo proti prehladu vseh vrst.

Persil

Proč z zastarelimi metodami, proč s škodljivimi sredstvi! Persil, to odlično pralno sredstvo, ki ga uporablja že milijon gospodinj, Vas reši skrbi za pranje in prekomernih naporov. Persil Vam pripravi vedno obilo veselja s snežnobelim in svežduhtečim perilom, katerega Vam tudi izredno ohrani.

A. Kopitar: Med mašo

Stoji stoletna lipca,
ob nji je letna cerkvice;
nedelja je Gospodov dan:
praznič pobožno ga, kristjani!

Odbila ura je deset,
odsprod stoji mladine cvet,
sedé odrasli po kloféh,
pri vratih se preriva greh.

Pod lipco, pred cerkvico
glej družbo fantov žalostno:
nеспametno obnaša se,
z nespametjo ponaša se!

Od kréme se začuje vrisk:
odšel je vanjo na obisk
nepripravi — »bogaboječ«,
ki cerkvice mu je odveč.

Če znano bi stvarém bitó,
kak to početje je grdó,
bi se zrušila cerkvice
in posušila lipca...

V oltarju sveti Mihael
in desnico tehtnico je vzel,
z levico sulico držil
in satana miri, kroti.

Zakaj potrj si, Mihael?
Je grehov več ko dobrih del?
Glej, kvišku tehtnica kipi,
se satan roga, se reži!

Marija, Mati žalostna,
ta hip poprosi Jezusa:
»O Jezus, Trojga Rešnja Kri
opere grešne naj ljudi!»

In tehtnica se spet zravna
in Mihael se spet smehlja
v prijazni, letni cerkvice
tam pri stoletni lipci.

Naročajte in čitajte naše katoliške liste: »Slovenca«, »Domoljuba« in »Bogoljuba«! - V vsako katoliško hišo katoliški časopis!

Fr. Pengov:

Gospodarske krize in pomoč proti njim

Sicer se čas pomanjkanja, v katerem živimo radi dolgoletne vojne in njenih kritičnih posledic ne krije s časom, v katerem je pisal dunajski narodni gospodar Vilhem Neurath svoja globoka razmišljanja, a ker so naše narodno-gospodarske razmere bistveno še vedno nadaljevanje kapitalističnega proizvajanja pred vojno, zato ostane zdravilo za celno narodno gospodarstvo danes kot včeraj isto. Upam, da naslednje vrstice prepišajo marsikoga, da srečna operacija bolne naše gospodarske dobe ne bi bila tako silno težavna, ko bi bilo nekoliko več razuma in dobre volje v vodilnih krogih držav.

Tistim, ki se zanima o za narodno-gospodarske probleme, priporočam v proučevanje V. Neurathove »Elemente narodnega gospodarstva«, in pa njegova Narodno-gospodarska predavanja. Čitali jih bodo z užitek kot kak roman in se čudili blaznosti človeške družbe, ki drži samo sebe v verigah gospodarske bede z napačnim določevanjem obrestne mere za posojila in z naravnost norlavo tvorbo cen. A čujmo misleca Neuratha samega! Videli bomo, da so bile pritožbe narodnih gospodarjev mnogokrat in marsikje iste, kakor so domala danes po vsem svetu.

★

K najstrašnejšim zagonem modernega gospodarskega življenja spada prikazen, da krizira — v nasprotju s prejšnjimi časi — večina naših stisk ne več iz pomanjkanja, ampak iz obilice dobrin in sil, ki pomnožujejo dobrine. Ako vprašamo trgovce, nam povedo, da bi bila prava igrača proizvajati in dobaviti skoraj vse važnejše produkte zemlje in dela v neprimerno večji množini, ako bi bilo le močče najti tudi dovolj odjemalcev ali konsumentov. Proizvajanje, pravilo, postaja vedno lažje, prodaja pa vedno težje.

To dejstvo se potrjuje povsodi, katere detele na pr. Nemčija, Avstrija (to je bilo pred dobrimi 30 leti, a velja še danes v polni meri; tedaj je bil prof. V. Neurath učitelj narodnega gospodarstva na dunajski visoki šoli za kmetijstvo, ki sem jo obiskoval tista leta) se morajo boriti proti vedno večjemu uvozu krunega žita, živine in mesa iz tujih dežel in pasov, zato, da ne trpi ali se docela ne uniči lastno domače poljedelstvo in živinoreja; druge se zopet otepa v varstvo lastne industrije tuje manufakture. Neredkokrat se borijo države ob istem času proti obema vrstama. Mnogi nacionalni ekonomski zro še danes (tako je bilo že pred 30 leti) s tesnobo v srcu v bližnjo bodočnost, v kateri grozi že sama južna Amerika, da preplavi vesolni kulturni svet z obilico žita in mesa, vzhodne Azije rapidno se razvijajoča veleobrt pa bo ohromela evropsko delo s preobilico prečenih izdelkov. Svetovna vojna — lahko dostavimo danes — je bila rumenemu plemenu glede obrtnega razvoja v neizmerno pospeh.

Kamor prihajajo tuji delavci — k nam na pr. pred vojno spretni, pridni in zadovoljni Lahji, v Združene države kitajski kuliši — da pomagajo ustvariti velika dela in podpirajo proizvajanje, povsodi jih gleda s sovražnim odesom domače delavstvo, ker ogrožajo prisiljenosti domačinom zaslužek, mnogokrat je došlo pri tem že do očitnih sovražnosti in do prelivanja krvi.

Po jetih, v prisilnih delavnicah itd. redimo — večkrat celo precej dobro — veliko število hudo delcev, vagabundov in druge delomirne svotni. Če jih pa hočemo porabiti za proizvajanje obrtnih izdelkov za prodajo, potem se kmalu pritožijo mnogi rokodelci in obrtni delavci, češ, da je to nim v škodo.

Celo v območju istega dela se kaže isti strah, da se ne bi delavne sile preveč pomnožile; možki uradniki, učitelji, zdravniki itd. se upirajo, deloma prikriti deloma očitno, šenskam, ki silijo v te poklice.

Nadprodukcija tako je odmevala že pred 30 in več leti celo na toča, ki je radi svetovne vojne

utihnila za par let, a se je v naših dneh ponovila z vse večjo silo. Nadprodukcija nas ugonablja! Ne mnogostevnina usta, ki hočejo jesti, ne potrebni ljudje, ki tele različnega blaga, ne, vsi ti nas ne navdajajo s strahom, ampak rodovitne detele, ki nam ponujajo hrane v izobilju, številne britne glave in pridne roke, ki se vsiljujejo, da bi pomnožile vse vrste blaga. Te danes ne najdejo dela, zato se je brezposelna revščina po vsem svetu tako strahotno razpala.

A poglejmo, kako stoji s preskrbo delovnega in delo iskajočega ljudstva ne le na svetu sploh, ampak celo v najbogatših in obrtno nainaprednejših deželah, na pr. danes v Združenih državah Sev. Amerike! Kako slaba, da, usmiljena vredna so mnogokrat stanovališča in je obleka velike večje delavstva kako nezadostna in njih hrana! Celu pred nevarnostjo počasnega hiranja za lakoto niso vsi varni. In vendar je baje ravno obilica blaga in produktivnih sil, kakor sklepajo iz periodično se ponavljajočih kriz, vzrok delavske bede; kakšno protislovje! Delovno ljudstvo mora stradati zato, ker pridobivamo preveč hrane; svojo goloto more pokriti komaj s cunjami, ker se proizvaja obleka v

Klinički specialist za ženske bolezni in poročništvo

Med. Dr. Ivo Rakuhilc-Zelov

zenci redno ordinira

Miklošičeva cesta 34 I. Tel. 2025 Od 9-11 in 2-1/2

preveliki množini; trpeti mora mraz, ker leži nakopiteneje toliko goriva; velika množica ljudstva je brez strehe, ker je tako lahko zidati hiše in ker stoji toliko stanovanj praznih in čakajo zastoni najemnikov!

Da bi bila obilica vzrok pomanjkanju, temu zdrav človeški razum ni v stanu pritrčiti. Zato so tudi poskušali nekateri zanikati, da bi mogla biti možna pomnožitev vseh važnejših vrst blaga tudi le posredno povod za periodične trgovske pome, znane pod imenom »nadprodukcijske krize«, kakor tudi za bedo delavstva v bogatih deželah. Toda nepristranski opazovalci morajo soglašati z ljudstvom, ki se sklicuje na staro izkušnjo in izjavlja, da ravno ob veliki obilici blaga nedostaja ubo-nejšim delavskim slojem denarja, da bi mogli plačati stanovanje, hrano, kurjavo itd.; da pa ravno tako primanjkuje tudi podjetnikom denarja, da bi mogli nadaljevati svoje obratovanje v polnem obsegu ali da bi celo sploh mogli še obratovati in dati na ta način tolikim delavcem kot potrebi dela

Može se uče kuhati. Tako solo so odprli na Švedskem. Ker povsod manjka dela, so se nekatere posredovalnice za delo odločile moške izuriti v opravljen, ki so jih doslej opravljale ženske.

in plačila. Ljudstvo trdi, da velja tukaj stari pri-
govor: »Kaj pomaga, ako stane tudi cel vol sam-
en kovač, če pa tudi tega kovača manjka?»

Ni torej obilica blaga sama na sebi tisto, ki povzroča izgube premoženja, pomanjkanje kapita-
la, brezposelnost delavcev, bedo in pomanjkanje
pač pa je to globok padec cen, ki se prikazuje kot
posledica neke določene pomnožitve obilice blaga
in produktov. V kakšni zvezi da je to nizko podaj-
cen in pa neka določena pomnožitev blaga, to bo
bomo premotrivati napreje.

★

Že tedaj, ko je bila merodajna znanost nacio-
nalne ekonomije še v povojih, je vzbujalo človeku
možno padanje cen, ki se je pojavljalo ob veliki
gotovi meri pomnoženega blaga, pozornost mnogih

Gosp. Franc Stupica, veletrgovec z teleznovo
Ljubljani, o katerem smo že zadnjič poročali da
je praznoval 40 letnico dela v svojem lepem obrat-

raziskovalcev. Saj so bili pa zgledi tega prednega
kolebanja cen tudi dovolj drastični. Močno pro-
vajanje volne je na pr. na Angleškem v 17. stoletju
povzročilo tako silovito znižanje cen za volno, da
je prišla cela vrsta kmetovalcev in veleposelstev
v največjo stisko in celo na bobni; da odpornost
te stiski, je dala kraljica Elizabeta na svet svojih
ministrov pokupiti na državne stroške velike množine
ovčje volne in jih enostavno sežgati. Danes se
ponavlja ista igra s kavo, žitom, z biseri, volno pa
predelavajo v železniške tračnice!

V prav istem stoletju je prihrumela nad severo-
ameriške pridelovalce tobaka radi bogatega pridel-
ka, ki je povzročil zelo nizke cene za tobak, telesa
teška kriza; tedaj si je pomagala zveza obojih
pridelovalcev (farmerjev) na ta način, da je ob se-
navadno dobri letini uničila del pridelka še pred
na polju.

V tistem času je delala holandska vzhodno-
dijška družba, ki je imela tedaj vso trgovino z do-
lavami v rokah, podobne izkušnje. Pridelovalci
od leta do leta vedno več dišav in jih pošiljali v
Evropo; slednjič pa je zadela na točko, od katere
naprej, kakor se je jasno pokazalo, pri nadaljnji
večji dobavi ni imela več dobička, ampak škodo.
Zato se je odločila trgovska družba, da uniči veliko
množino svojega dražestnega blaga in da iztrže
del dišavnih rastlin.

Korintna (korinte ali rozine) kriza na Grškem
pred 30 leti, ki je dala časopisu toliko opravil, je
bila tudi le imeniten zgled za protislovje, ki tisti
dosedanem gibanju cen.

(Nadaljevanje.)

V vsako hišo Domoljub!

Znameniti spreobrnenci zadnjih let

L. 1930 je umrl bivši prezident francoske republike Emil Loubet. Kot politik je bil fanatičen bojevnik proti veri in Cerkev. Pod njegovo vladjo so bile sprejete postavbe o ločitvi Cerkev in države na Francoskem, ter o izgonu redovnih oseb iz dežele. Ko se je umaknil iz političnega življenja, se je zopet zavedel verske vzgoje, ki jo je užival v dobri domači katoliški družini. Oprijel se je prejšnjega krščanskega življenja. Nobena nedelja ni bila več brez obiska svete maše. V boleznih se je dal skesan prevideti s svetimi zakramenti. — Istega leta je umrl na Francoskem v starosti 69 let socialist Nectoux, bivši poslanec, ki je bil znan kot sovražnik Cerkev in vere. Ko je pa spoznal, da so se njegovi tovariši jeli oprijemati komunističnih nazorov, se je umaknil l. 1919 iz politike. Nato se je zopet približal Cerkvi. Z vzpodbudnim krščanskim življenjem je skušal popraviti, kar je poprej s svojim slabim zgledom zakrivil. In stari revolucionar je umrl popolnoma z Bogom spravljeno in še prav vzpodbudna in zgledna je bila njegova zadnja ura — Takih primerov v Franciji zadnji čas ni malo.

Dne 15. februarja 1932 je umrl v Inomostu benediktinski duhovnik Alfonz M. Favreau. Pokojni je bil sin odlične protestantske družine, rojen v Magdeburgu. Posvetil se je sodni službi in bil med voditelji framasonskega kakor njegovi predniki. Po smrti soproge ga je notranji nemir vodil k Bogu. L. 1924 je zaprosil za sprejeto k benediktincem, postal katoličan, študiral bogoslovje in pristopil k altarju kot novomašnik, star 57 let. Našel je mir v Bogu.

Za časa prejšnjega marksističnega strahovanja je na Dunaju mnogo neznačajnežev, mladičev in strahopetnežev odstopilo od katoliške Cerkev, ker so se bali za službe ali

imeli kakšne ugodnosti. Ko so se pod sedanjo vladjo razmere obrnile na bolje, je mnogo odpadnikov, kateri so že prej objokavali svojo nesrečo zočetj proslilo za sprejem v Cerkev Kristusovo. O 1. maja je število takih spokornikov že naraslo do 2000.

L. 1931 je prestopil v katoliško Cerkev dosegani redni profesor cerkvene zgodovine na evangelijski bogoslovni fakulteti v mestu Benu, Erik Peterson. V zadnjih letih je objavil dvojico daljših predavanj. »Cerkev« in »Kaj je bogoslovje«.

O binkošnih l. 1932 je podelil nadškof Constantin v kapeli apostolskega odposlanstva v Pekingu sveti krst, zakrament potrjenja in sveto obhajilo kitajskemu slikarju Tscheng Luku. Umetnost je temu možu pripomogla do prave vere. Ko je nadškof Constantin obiskal neko slikarsko razstavo, je postal pozoren na umetniške proizvode omenjenega Tschenga. Pokladal ga je k sebi in mu ponudil knjigo evangelijev, da bi čital in iskal verskih snovi za umetniško udejstvovanje. Umetnik je spoznal na ta način božji nauk in resnico in se dal krstiti. Sedaj je profesor slikarstva na katoliški univerzi v Pekingu. Istega leta sta dva angleška časnika, ki sta kot taka znana širrom sveta, Fitterton in Klavdij Fischer, prestopila v katoliško Cerkev.

V Parizu je bil krščen pisatelj Schwob René. Svetovna vojna, Lourd in sestanek s katoliškim pesnikom Pavlom Claudelom — to so bile tri stoptnje na poti h Kristusu.

V navzočnosti cele vrste gledaliških umetnikov in umetnic je bila krščena mnogoproslavljena operna pevka Castagna v Avstraliji. Po svetem opraviilu je vzklila: »Zdaj sem srečna; zelo srečna!« Pozneje je pripovedovala: »Naša družina se je malo brigala za vero in za krščanstvo. Spominjam se le, da smo se vselej pred jedjo in po jedi prekrizali. Ko sem kot operna pevka imela nastopiti, sem čutila

vselej neko boječnost. Če sem se prekrizala, je pomagalo. Tovarišica me je peljala nato k nekemu redovniku, ki me je pripravil na sveti krst. Moje življenje se je sedaj docela spreminilo. Ne morem povedati, kolika blaženost se je naselila v moje srce!«

Leta 1931 se je v južni Indiji več tako zvanih jakobitskih škofov povrnilo v naročje katoliške Cerkev. Med njimi je tudi nadškof Ivanios Odpad se je bil izvršil pred 400 leti. Vsa ločina je štela do 400 tisoč vernikov na Malabarski obali. Ker se je izkazalo, da je posvetitev teh škofov veljavna, je sv. oče Pij XI. odločil, da tudi kot konvertiti obdrže svojo čast in službo. Trdno pričakujejo, da se bo vsa jakobitska ločina združila s sveto Cerkvijo.

V drugi polovici meseca novembra 1932 je objavilo 50 duhovnikov anglikanske cerkve pomembno izjavo. Med drugim je v tem manifestu tudi tale stavek: »Edino sredstvo, da da se izmotamo iz sedanje cerkvene zmede (anglikanske), je v tem, da se zopet združimo s sveto stolico v Rimu.« Večinoma so to osebnosti, ki so že več let na vodilnih mestih v anglo-katoliški cerkvi.

Ko je letos bival poljski nuncij msgr. Mar-maggi na odmoru v Visoki Tatri, je prišlo do njega odposlanstvo rutenskih pravoslavcev pod vodstvom škofa Stanislava na razgovor, kako bi se ogladila pot za povrnitev v katoliško Cerkev. Odpad je bil prisiljen l. 1795, 1839, 1875, ko je ruska vladar tako močno pritiskala na Malo Rusijo, da se je izneverilo do 7 milijonov grških katolčanov sveti rimski Cerkvi.

Naznanila

u Preddvor nad Kranjem. Gledališko in pevsko društvo v Preddvoru uprizori v nedeljo 10. decembra ob 8 popoldne v Ljudskem domu veliko romantično igro izza tlačanske dobe: Zakleti grad, igra v 5 dejanjih s petjem. Vljudno vabimo!

RAZNO

Koliko vojne odškodnine je plačala Nemčija. Po najnovejši razpravi med francoskim in nemškim tiskom o vojni odškodnini, je plačala Nemčija do 30. junija, ko je bil uveljavljen Hooverjev moratorij, 6 milijard, 67 milijonov in 577.582 zlatih mark v denarju, 11 milijard 573.639.785 mark v blagu in 3.742.065.150 zlatih mark z odstopom Švabskega ozemlja, kjer se nahajajo rudniki. Od tega je Francija prejela 2.416.721.288 zlatih mark v gotovini, 5 milijard 524.968.498 zlatih mark v blagu, 409 milijonov 340 tisoč 782 zlatih mark z odstopom ozemlja — skupno 8 milijard 151.030.369 zlatih mark. Od tega se odšteje 2.985.886.522 zlatih mark za okupacijske stroške Francije. V restnici je torej prejela Francija 5 milijard 165 milijonov 144.047 zlatih mark. Kar je okoli 51 milijard frankov. V restnici je pa Francija izdala za obnovitev poškodovanih krajev do

Naš gospod župnik

Spisala Helena Haluschka iz nemščine
prevedla Marija Kmetova

»To je moja skrb.«
»Dobrotljivi Gospod in Bog, kaj moram biti na vsak način svetnik?«
Po tem bolestem vzklitu je prevzel župnika kraljevski mir in čutil je, kakor da ga objema neizrečena, smehljajoča se dobrota.
»Svetnik? Kakšna neumestna beseda! Treba je le, da si človek...«
Tako je rekel sam sebi in nato se je usedel prečastiti kraj njive in začel premišljati. Prav dolgo, dokler se niso začele smehljati zvezde nad njim.
Potem je šel domov z veliko, božjo skrivnostjo v duši: spoznal je, da je celo vsemočun Bog, ki je ustvaril zvezde, potreben človeškega srca, da čudežno reši kaj tega človeka.

Zdaj je prečastiti varno odprl vrtna vrata. Navzlic temu je »La Pepie« prestrašeno zavreščala in hotela zbežati. A Bernard se je ojunail in je zajeljal:
»Prečastili, gospodična Roza, hočem reči »La Pepie«, je — kakor se pravi...«

»Ne, pa ne, ne maram, ne spodobi se, ne govorite več,« je zdaj zajeljala »La Pepie« in hotela oditi.

Naš župnik bi bil rad govoril in pomiril ta dva prestrašena in preplašena človeka; iskal je besed, tistih

vzvišenih iz visoke pesmi Lalomonove...; ni jih našel. Pa je zgrabil »La Pepie« za roko in nato še Bernarda, ju močno stresel, sklenil nato obe njuni roki in dejal: »To sta pa kavljak!

In ju je treptjal po rameni, kolikor je le mogel.

Prečastiti se je na vse kriplje trudil, da bi bila poroka čim prej. Svojim razburjenim faranom je povedal v pomirjenje zgodbo, kako mu je bilo tisti večer, ko se je prerekal z Bogom. S tem je povabil vse dobre in plemenite duše svojih faranov, da se udeležijo tega božjega čudeža.

Gospodična Roza je smela uresničiti svoje pomladanske sanje: imela je nevestin venec in pajčolan.

Avstrijka ji je celo lase nakodrala. A se je morala močno truditi in se težko bojevati, da je bila pričeska toliko prožna ko valovita pločevina.

Pa je bila gospodična Roza vendarle čedna. Glavo je držala malo po strani in to ji je dobro pristojalo.

Vsi so tako rekli.

Po svatbi je spremil župnik srečni par do hišice v gozdu. Pred hišo se je najmlajši ničel hoditi. Navadili so ga besede »mama«, s katero naj bi sprejel novo mater. Pa je rajši iztegnil ročice in se na vsa usta zasmejal.

Cepprav je imel umazane roke, ga je Roza vendarle vzela v naročje in ga prisrečno poljubila.

»La Pepie« ni več... je mislil naš župnik. Krog njega se je veselila vsa hiša in s hišo se je radoval ves gozd. Ptiči so žvižgali, dasi je bilo zvečer.

Naš osamel župnik je tudi žvižgal — prav tiho — prav tiho...

PO DOMOVINI

Kaj so starokatoličani?

Te dni je »Slovenski gospodar« po belgrajskih listih posnel vest o blagoslovitvi zastave nekega društva v Belgradu. Blagoslovitev so izvršili: najprej pravoslavni škof dr. Bujič, za njim muslimanski imam dr. Abdulah Hadžić, za njim židovski rabin Alpinum in naposled starokatoliški duhovnik Niko Kalcdjera. Z ozirom na to objavo nam neki vrli čitatelj in prijatelj našega lista sporoča sledeče: »Kaj so pravoslavni, vem; kaj so muslimani in židovi, tudi znam; kaj so starokatoličani, tega pa ne vem. Prosim torej pojasnila.« Evo, pojasnila!

Starokatoličani se imenujejo pristaši krščanske verske ločine, ki se je ločila od katoliške cerkve povodom določitve vatikanskega cerkvenega zbora o učni nezmotljivosti rimskega papeža. Začetniki tega pokreta so bili nekateri profesorji v Nemčiji. Že ko je papež Pij IX. leta 1854 proglasil kot versko resnico nauk o brezmadežnem spočetju Marije, božje Matere, nekateri profesorji tega niso odobravalji, marveč so v imenu »nemške« znanosti proti temu protestirali. Leta 1869 in sicer 8. decembra, je bila svečana otvoritev vatikanskega vesoljnega cerkvenega zbora. Ko je kmalu po otvoritvi zbora 400 škofov, zbranih na tem zborovanju, stavilo predlog, naj cerkveni zbor proglasi papeževo nezmotljivost, se je proti temu dvignila v Nemčiji opozicija profesorjev, katerim je bil na čelu profesor in prošt Dollinger v Münchenu. Meseca julija (18.) 1870 je vatikanski cerkveni zbor proglasil učno nezmotljivost papeževo kot dogmo (kot od Boga razločeno versko resnico, ki jo morajo vsi kristjani verovati). To je dalo protestirajočim profesorjem povod,

da so se ločili od katoliške cerkve ter ustanovili lastno cerkveno organizacijo. Ustanovitev se je izvršila leta 1871 pod naslovom »starokatoliška cerkev«. Za prvega škofa te cerkve, ki kajpada ni bila ustanovljena od Kristusa, marveč 1840 let po Kristusu od protestirajočih nemških profesorjev, je bil izbran leta 1873 bivši katoliški profesor in duhovnik Reinkens, ki ga je posvetil v Rotterdamu jansenistični (nekatoliški) škof Heykamp. Razširjenje starokatoliške cerkve je jako podpiral nemški kancler Bismarck, ki je imel v svojem boju proti katolištvu pred očmi ustanovitev neke nemške nacionalne cerkve. V pruskem državnem proračunu je bila takoj v prvem letu za starokatoliškega škofa določena vsota 48.000 mark, za tisto dobo jako velik znesek.

Kar se tiče notranjega razvoja ter verske ločine, je omembe vredno, da je njena sinoda — tako se imenujejo njeni občni cerkveni zbori — leta 1878 odpravila za duhovnike celibat (zakon neženjenosti). Vслед tega je starokatoliška cerkev postala zatočišče za nekatere katoliške duhovnike, ki jim celibat ni po godu.

Tudi v Jugoslaviji je starokatoliška cerkev ustanovljena, pa šteje zelo malo članov. Njen škof, ki ima svoj sedež v Zagrebu, je dr. Kalodjera, bivši katoliški duhovnik iz Dalmacije.

Iz zagrebške torbe.

(Zagreb.)

Postavili smo se to nedeljo Slovenci v Zagrebu. Predstava »Miklove Zale« je krasno uspela. Kar jokali so ljudje po dvoranah in pesti so stiskali nad zlobo in okrutnostjo Turkov in Almire, pa so se tudi nazadnje globoko oddahnili, ko je zgodba srečno končala. Rekli so, ko so se razhajali, da

kaj takega se niso videli. S to predstavo smo zagrebški Slovenci kaj primerno proslavili izseljenško nedeljo, ker prav v tej igri je posebno lepa pokazana ljubezen do vere očetove in jezika materinega. Slovenci so pa tudi pokazali veliko stisla za našo stvar, saj je bila prostorna dvorana do kraja polna. — Pa tudi dan nam je dal nekaj pristno slovenskega: burjo! Tako je brila okrog ušesa, da je bilo veselje. Pa pravijo burji po nekod, da je »hrvaška«. Včeraj sem videl, da bi ji bolj pristojal pridevek »kranjska«, zakaj Hrvatje tožijo, da se taka burja v Zagrebu redko ogleda, mi Slovenci smo jo pa junaksko prenašali in bili veseli, da je ravno pri našem Sv. Roku najmojnejša. Menda je, komu tam brije. Snega imamo pa samo za barvo.

Iz naših organizacij.

(Dev. Marija v Polju.)

Na praznik Brezmadežne ob pol 4 pop. v pripori Prosvetno društvo igra »Tri modrosti starega Wangja«. Ta krasna misijonska drama predstavlja dogodke, ki so se gojili l. 1901. na Kitajskem. Pred igro zapoje zbor fantovske Mar. Kongregacije par pesmi. Ob 8 zvečer teče dne pa igra Vombbergerova drama »Vrnitev«. Ne zamudite posetiti svoj občni zbor, na katerem si je izvršil odbor z zaslužnim g. kaplanom Sladičem na čelu. — Številno obiskani je bil tudi občni zbor Boverčikov, preteklo nedeljo. Društvo ima 120 članov. Po novih pravilih bo član društva lahko vsak odsluženi vojak. Za predsednika je bil ponovno izvoljen g. Hladnik Anton. — Tudi tukajšnji odbor združenja trgovcev je imel svoj občni zbor ter izvolil za predsednika trgovca g. Novaka. Bojevnik in trgovci bi bili radi zborovali v občinski dvorani, a jim ni bilo dovoljeno. Nejevoljni so se spratevali, zakaj ne?

Vodovod

(Hmeljčec pri Mirni peči)

Dne 5. novembra, zahvalno nedeljo so blagoslovili naš vodovod. Gospodom, ki so omogočili vodovod bodi na tem mestu izrečena prisrna hvala, kakor tudi g. Ravnikarju, bivšemu kaplanu in sedaj župniku v Šmarju pod Ljubljano, ki nam je z bodrilno besedo šel vsestransko na roke. Vse cerkvena slovesnost se je kljub neugodnemu vremenu pravo lepo izvršila; ob 10 je imel tu duh opravilo pater Gerard iz Štirme, pridigo v cerkvi pa je imel g. Ravnikar. po blagoslovitvi vodovoda pa je v kratkem nagovoru omenil na licu mesta še donatni župnik pomen blagoslova in korist

19.

Nežne, blede in prozorne ko porcelan so jesenske vrtnice; najlepše so. Vse je bilo v objemu ravnošnega, jesenskega umiranja, a na faroškem vrtu so se razvelele vrtnice, kakor bi bila porlad. Našemu župniku so bile najbolj pri srcu. In dasi je vse življenje oboroč razsipaval z darili, je skoraj skoparil z jesenskimi vrtnicami. Zelo rad je obstajal pri njih sklenjenih rok in jim govoril: »Jesenske vrtnice so najlepša pesem Boga. So kakor izčiščeno hrepenenje in smejlajoča se odpoved.«

Kadar je naš župnik podaril komu kako jesensko vrtnico, ga je s tem najbolj počastil. »Naša ljuba Gospa iz stranske kapele je dobivala vsak dan po dve najlepši. Sicer jih pa večinoma ni dobival nihče. Te poslednje vrtnice so bile zares samo njegove, so bile edina stvar, ki je bila samo zanj na svetu. Vse je žrtvoval drugim, le teh vrtnic ne.

In vendar...

Zgodilo se je nekaj, česar ni nihče pričakoval, kar je neznanstvo osupnilo vse vas. Vladarico, to dobro vladarico, našo vladarico so premostili! Bila je žrtev svojega predobrega slovesa. Ker je bila tako priljubljena, jo je dohitela nesreča. Najvišja šolska oblast ni marala, da bi se svetila taka luč na skrivnem. Poklicali so jo na neko svetlo šolo in ji poverili obširno okrožje delovanja in celo — v njenem rojstnem mestu!

Naš župnik je to zvedel šele tedaj, ko je šel z njo v hribe obiskat bolnike. Staremu gospodu se je že spomona čudno zdelo, da je vladarica tako redkobesedna. Zgoraj na vrhu pa sta sedela mokče, dokler se ni zmrzalo in so bili vsi hribi modričasti in zaviti v mrke sence. V dolini so se zaškrile trepetajoče lučke. Tedaj je vladarica zavzdihnila in rekla:

»Kako bi bilo lepo, če bi si človek tu postavil hišico! Pa moramo vendar spet vsi v dolino. A nikoli ne bom pozabila tehi višav!«

Naš župnik je dejal, da bo vendar zmeraj še prilika, da pride sem gor. Pa je vladarica oškimala in rekla: »Nič več, gospod župnik, saj moram iti stran!«

Spočetka je mož kar ni razumel. Nato mu je vladarica pojasnila da mora oditi. Da je mati že dolgo potrebna zdravniške oskrbe in da jo je strah hude zime v gorah. Oditi mora zaradi matere, ne zaradi časti.

Župnik je bil brez besede.

Počasi sta stopala v dolino. Vladarici se je zdelo, ko da ima na nogah plast zemlje, in stari mož je venomer zamajeval z glavo, liki človeku, ki mu noče in noče kaj v glavo. Videla sta nekega vaščana, ki jima je mahal s polja; nekega šolarja, ki jima je stekel naproti; neko staro manico, ki jima je voščila dober večer; in koj začela pripovedovati neko zgodbo, isto, ki je že leta govorila o njej; — potrpežljivo sta jo poslušala. Ondi so se odprla neka vrata in družina, ki je sedela za mizo je vstala: »He, he, dober večer, gospod župnik; kam pa vladarica?« Tam spet je nekdo potrkal na šipe in se blaženo smejljal ko sta mu ta dva odzdravila.

Vse, vse ta raj, kjer ni ne sovraštva ne naglice ne bede, vse to bo morala zapustiti! Oba sta bila neskončno žalostna.

»Poslednji kos poti.« je zamišljeno dejal prečastiti, »mora človek vendarle sam prehoditi. A ta kos je prav poslednji.«

Čez nekaj dni je morala vladarica oditi. Na šolskem dvorišču so se zbrali farani iz čeh vasi, da se poslovijo od nje. Vsi so bili praznje oblečeni in župan je bil na

1. aprila 1931 skoro 9 milijard frankov in se bo treba šteti 5 do 6 milijard frankov. Pri tem na niso vsi ete obresti v naprej plačane za denarja vojnini okolovanem. Ako bi se vse te obresti računale, bi se dosegel znesek 124 milijard frankov.

Ena ribniška. Te dni pravijo, da je prišel v New York neki deček iz Ribniške doline. Ko ga je stric pričakal v pristančiču, ga je ves vesel objel in stisnil k sebi. Ko pa sta korakala potem do neki leci in stric pokazal fantu vrtok nebitnik »ekoč« Hej fant, ali imajo v Ribnici še tudi tako visoke hiše? — »Kaj bo to,« je dejal nazaj deček »pri nas v Ribnici smo še skakali višje, kakor tu hiše.« — Stric ves začuden odgovarja dečku, da to ni možote, pa ni možote. »Dobro stric pa stavi, pa boste vidli,« »Stavim 70 šolarjev, da to ni možote.« »Je, pa je,« je zatrdjeval deček. Končno je stric stavil dvajsetak, da ni možote. »Kar v roki se dajte stric, pa bom pokazal.« Stric da dečku dvajsetak, ta pa stopi na

vodovoda. Kako potreben in velikega pomena je vodovod, vemo že sedaj, zlasti še vaščani iz Malega in Velikega Kala in Orkljeveca, ki smo zaradi uživanja nezdruvega voda iz karnic, ki nam je tolikrat povzročala razne nalezljive bolezni kakor n. pr. tifusa, grižo itd. Prisrčna zahvala domačinom, ki so z venci, mlaji in napisi okrasili okolico vodovoda in pogostili cerkvene peveci!

Priveditev.

(Trebelno pri Mokronogu.)

Dne 3. dec. t. l. je šola priredila v društveni sobi »Miklavža«, da je bilo veselja in strahu med šolsko mladino. — 8. dec. priredi Prosvetno društvo igro »Prisegame«.

Proslava

(Vrhnika)

Dekliška Mar. družba na Vrhniki se je prav dobro pripravila, da čim lepše proslavi svoj glavni ljubalni praznik 8. decembra. Obnovitev posvečenja in skupno sv. obhajilo bo ob 8 med sveto maso. Popoldne ob 3 in zvečer ob 8 pa bo v dvorani Rokodelskega doma igra s petjem; Lurška nastirica. Prireditev bo prav primerna proslava čestitnice prikazovanja Lurške Matere božje. Brez vami ne bo nikomur žal, kdor bo posetil našo prireditev, zato pa na Marijin praznik vsi v Rokodelski dom.

Naše društvo

(Gorje pri Bledu)

Na praznik 8. decembra ob 7 zvečer priredi katol. bralno društvo v Gorjanskem domu igro: **Glavni dobitek**. — Občni zbor društva pa bo v nedeljo, 10. decembra po popoldanskem cerkvenem opravilu v dvorani Gorjanskega doma. Vsi člani in dobrotniki društva so vladno vabljeni. Za božične praznike se pripravlja igra: **Logarova sinova**.

Smrtna kosa

(Breznica nad Skofjo Loko)

Nedavno smo pokopali ob veliki udeležbi glednega in splošno priljubljenega posestnika in vsega trgovca g. Valentina Sušnika. Rajni »Rokodelnik« je bil vzoren gospodar, neverjetno vztrajen, podjeten in iznajdljiv, ki je v nad polstoletem neumornem delu in izredni ljubezni do svoje družine tako rekoč prenovil dom in povzdignil vso okolico. Vse to je dosegel prav za prav sam iz svoje glave in največ z lastnimi rokami,

si zagotovite z rednim uživanjem zdravilnega PLANINKA-ČAJA BAHOVEC. Planinka-čaj čisti kri, urejuje prebavo, odstani napetosti ter oprasti telo vseh nakopičenih bolesnicah in strupov. Na ta način prepreči Planinka čaj popučenje žilja, ker pospešuje obtok krvi po žilah rdeči kri, daje žilam potrebno prožnost in s tem odstranjuje starostne znake.

Delazmožnost v starosti

Planinka-čaj torej osveži in ohrani delazmožnost za duševno in telesno delo do visoke starosti.

Nabavite si takoj zlasti pa sedaj na jesen v najbližji apoteki le pristoi Planinka-čaj Bahovec v plombriranih svečutih po Din 20 — in z napisom proizvajalca na

LEHARNA Mr. BAHOVEC, LJUBLJANA

Reg. št. 12590 — 20. VII. 1932

ker je bil nenavadno darovit in za napredkom stremeč. Bil je nadvse skrben družinski oče, srčno dobrega in vedrega značaja; vedno je rad pomagal potrebnim ter je z obče koristnimi deli in napravami veliko koristil vsaj okolici. Sploh je rad sodeloval pri vseh dobrih stvareh, kakor pri cerkvenih kot pri prosvetnih in javnih zadevah. Kljub vsem težavam v življenju ni nikoli končil, temveč je do zadnjega, še v 81 letu, bil pridno delal in snoval. Bil je dolga leta naročnik naših listov. Ne samo domači, težko ga bo pogrešala tudi vsa sosenska, saj je legel z njim v grob dober kos krajevne zgodovine. Naj počiva v miru!

Radio

Vsak delavnik: 12. 15 Plošče, 12.45 Poročila, 13.00 Čas, plošče. — Četrtak, 7. decembra: 18.00 O prehrani otroka, 18.30 Pogovor s poslušalci, 19.00 Srbohrvaščina, 19.30 Plošče po željah, 20.00 Prenos koncerta iz Uniona, 22.00 Čas, poročila, reproducirana glasba. — Petek, 8. decembra: 7.45 Zadružna nabava in novčenje kmetijskih pridelkov, 8.15 Poročila, 8.30 Smučarska gimnastika, 9.00 Predavanje ŽKD, 9.30 Versko predavanje, 10.00 Prenos iz stolnice, 11.00 Slovenska glasba, Radio orkester, 12.00 Čas, reproduciran koncert balalažk, 16.00 Mlekarstvo za gospodinjice, 16.30 Fantovski sekstet z Javornika, 17.30 Reprod. solistične točke, 20.30 Internacionalni prenos s Dunaja, 22.30 Čas, poročila. — Sobota, 9. decembra: 18.00 Plošče, Stanje cest, 18.30 Zabavno predavanje, 19.00 Ljudski nauk o dobrem in zlu, 19.30 Zunanji politični pregled (dr. Jug), 20.00 Radio orkester, lahka glasba, 21.00 Citre in harmonika menja se s ploščami, 22.00 Čas, poročila, 22.30 Radiojazz. — Nedelja, 10. decembra: 7.45 Kme-

tijsko predavanje: Boj za gozd in pašo, 8.15 Poročila, 8.30 Gimnastika, 9.00 Versko predavanje, 9.30 Predavanje za delavce, 10.00 Prenos iz stolnice, 11.00 Slovenska glasba, Radio orkester, 12.00 Čas, plošče, 16.00 Kmetijsko predavanje: Selekcija govedi v dravski banovini, 16.30 Kuplete poje g. Bajde, vmes kvartet mandolin, 17.30 Plošče, 20.00 Prenos operete iz Ljubljane. — Ponedeljek, 11. decembra: 18.00 Gospodinjina ura, 18.30 Električna železnica, 19.00 Plošče, 19.30 Gostilne v stari Ljubljani, 20.00 Solopetje, vmes glaserji na ploščah, 21.00 Harmonika solo, 21.30 Čas, poročila, 21.50 Plošče, 22.30 Lahka glasba. — Torek, 12. decembra: 11.00 Solska ura: O obletnici Cankarjeve smrti, 12.15 Plošče, 12.45 Poročila, 13.00 Čas, plošče, 18.00 Otroški kofiček, 18.30 Plošče, 19.00 Francoščina, 19.30 Moja pot po Norveški, 20.00 Pevski koncert, 20.45 Radio orkester: Eksotična glasba, 21.30 Čas, poročila, 21.50 Radiojazz, 22.30 Angleške plošče. — Sreda, 13. decembra: 18.00 Komorna glasba, 18.30 Radio orkester, 19.00 Z letalom na južni tečaj, 19.30 Literarna ura: Slovenska žena v nemški literaturi, 20.00 Prenos opere

Od raznih strani dobivamo dopise, ki se pečajo z čisto zasebnimi zadevami ali pa napadajo delovanje tega ali onega veljaka. Takih dopisov ne moremo natisniti, še tako utemeljeni osebni napadi so po novem tiskovnem zakonu tožljivi. Vsaka tiskovna pravda nas pa stane težke tisočake. Zato smo raje preveč previdni, kot premalo. Tudi kritik o delovanju novih občinskih odborov ne moremo priobčevati. — Vsi dopisi, kateri radnje časa niso bili priobčeni, so imeli eno ali drugo gori navedenih lastnosti. Toliko v pojasnilo, da ne bo morda kak dopisnik mislil, da dopisi zaradi česa drugega niso priobčeni!

in reče stricu: »Zdaj dobro glejte, stric.«
»Četk poskoži od tal in to reče: »No stric, naj naj pa se ta hiša popotja tako visoko, kakor jaz, če more.« Stric vrvedel, ali bi se smejal, ali bi klet. Nečak je postal dvajsetak v žep, pa si je mislil: prejet ne bo ti, na pravilo, pa so Amerikanci najpoboljši kumštini, pa kje so za R'benčani!
Zdravilo za čemernost in pobitost. V strokovnem listu za zdravilnike »Medizinische Welta« opisuje dr. Kramer o uspehih, ki jih je dosegel pri zdravljenju melanholije (otožnosti). Bolnikom je dal po dva meseca neko zdravilo. Odganja žolč. Uspeh je dosegel že v prvih tednih najprej na telesu, potem pa tudi na duhu. Bolniki so se predili, dobili so zonet dravo barvo in postali so tudi veseli in zadovoljni. Ljudje, ki so se je topo zrl predse in se za vse svet nič več brigali, ampak so le preblijevali, so se začeli opet zanimati za svojo okolico in so postali opet dovezetni za vse dogodke, otožnost pa je ter prešla.

mestnik višje gospo-ke. Imel je svoj patriotični trak na sebi in je hotel po župnikovem govoru spregovoriti tudi on.

Kmalu so zagledali na stopnicah vladarico. Nežna je bila ko dih in tako lepa, da je bilo videti, ko da hoče odplavati kakor angel...

Župnik se je malo zakesnil. Videli so ga, kako se je na mostu boril s sunkom vetra in je skušal za gube talarja skriti nekaj, kar je tiščal na prsih: krasno zbirko jesenskih vrtnic.

Prine-el je vse vrtnice: tiste nežne in one bele in tiste ponosne, rdeče — niti ene ni pustil na svojem osirotelem vrtu. Čemu tudi? Zima se je bližala... in »poslednji kos poti mora človek sam prehoditi«.

In zdaj so čakali svečanega govora gospoda župnika. Postavni mož ki je bil za glavo višji ko vsi drugi, je bil žarišče vseh oči. Niti besede ni spregovoril, malo so mu podrhtevale ustnice... in molče je iztegnil roko in ponudil vladarici svoje vrtnice. Zardela je čez in čez, stala z rožami v rokah in se ni mogla niti zahvaliti.

Nato se je zgodilo nekaj nemogočega. Vsi so omeleli in okameneli, strmeli odprti ust: vladarica, naša vladarica je odložila cvetje in se z obema rokama oklenila župnika krog vratu. In prav zares ga je poljubila na obe lici. Župnik je vse to mirno sprejel in ji še križ naredil na čelo.

»Bog vas blagoslovi, otrok moj! Bog vas blagoslovil« je rekel in njegov glas je bil krepak in jasen ko še nikoli! Vsi so zaihteli. In drugi, ki so bili preveč daleč, da bi bili vse videli in slišali, so si vse to dali povedati in so se nato razkotali.

Župan je izkoristil razpoloženje in začel navdušeno govoriti. Ob koncu je stopil na rob vodnjaka, zavihtel klobuk in na ves glas zavpil:

»Živila Francija, živila naša vladarica, živijo naš župnik!«

Nato se je tudi njemu prelomil glas in je bilo že čas, da je končal. Otroci so planili na vladarico in jo hoteli kar živo pojesti. Poslednji je bil oni fantek s planine; objemal jo je krog vratu in tulil in ji dal nekaj v časopisnem papirju, kar naj vzame s seboj na pot. Zanjo je prihranil — kos »perneku«, ki ga ni še skoraj prav nič oblizal. Ali je bila vladarica vesela!

A ni prejela samo tega darila. Dobila je tudi petelina, gosko, račko, par goblečkov, zajčka, nekaj košaric sadja, sodček neucháteleca. Ne vem, kaj je napravila vladarica s to zverjadjo; skoraj, da je ni vzela s seboj. »Perneker« ima pa še danes in v medaljončku nosi še zmeraj dva nežna, blede listka vrtnice. A to ostane so-veda med nami!

Drugi dan je odšla peš do prve avtobusne postaje, da je ostala čim delj pri svojih vaščanih, ki so jo spremljali do konca.

Na neki višini, precej daleč od meje, je postaja. Vsi so prišli do semkaj in se vračali, ko je že sonce zahajalo. Nепrestano so ji mahali v slovo in vladarica se je venomer obračala in jih gledala. A gruča se je manjšala in manjšala, za vsakim ovinkom je bila nezmatnejša, dokler ni bila videti na žarečem, večernem nebesu le še ko lahen, izginjajoč oblak.

Zalostna je bila pot nazajgrede. In župnik je šel prvokrat v dve gubi. Večerni zvon je tega dne dolgo brnel, a temni, topji glas zvona, ki je brez truda prenašal molitve prav do nebeških vrat, ni več dosegel vladarice na njeni poti.

Ko je utihnil večerni zvon, je odšel neki osamel mož k »Naši ljubi Gospe v stranski kapeli«. Ondi se je

Franjo Neubauer:

Brezmadežni Materi

Kaj bi jaz Ti pletel venec,
Ti brezmadežna Gospá?!
Saj krog Tvoje svete glave
zvezd zlató se lesketá!
Mati Božjega Sinú
in brezgrešna moja Mati,
jaz Ti zlatega krasú
in srebrá ne morem dati.

Kaj bi jaz v vrtove hodil,
da Ti cvetko v roke dam?!
Grede s snegom so pokrite
in brez cvetja jaz sem sam.
Ti pa lilijo držiš
in od nje še bolj si čista,
da Ti zime ljube piš
ne odnese niti listat

Kaj bi jaz Ti hotel peti?!
Saj Ti angeli pojó
pesmi, ki nikoli čulo
ni zemljanov jih ubó.
Pevam le skesan, proseč:
»Naj sreč Te moje hváli!
Naj Te greh nikoli več,
Ti, Brezgrešna, ne razláhi!

Cerkev — boriteljica za svobodo

Cerkev ni bila prijateljica starorimskega suženjskega sistema. To je bil sistem, po katerem so bili nekateri neomejeni gospodarji, drugi pa sluge brez kakršnihkoli pravic ali zakonov, ki bi jih ščitili, brez vsake pravice do sebe, do svoje žene, svojih otrok, svoje družine; na drugi strani so pa imeli celo vrsto dolžnosti, delati so morali, kar se je gospodarjem zljubilo, gospodar jih je po svoji

mili volji brez vsakega vzroka lahko prodal s celo družino kadarkoli in komurkoli. Po tem sistemu je bil človek enakovreden živali ali celo manj. Ta sistem je bil in je še danes v močnem nasprotju z naukom evangelija, v nasprotju z naukom, življenjem in ciljem Cerkev.

Cerkev je nastala baš v krikú rímskega suženjstva, tedaj ko je v glavnem mestu Rimu večina ljudi spadala med sužnje, a le malo število je bilo »piementih gospodarjev«, ki so merili med seboj svoje premoženje po številu sužnjev. Tem sužnjem, ki niso pomenili nič, ki so bili le smeti v očeh svojih gospodarjev, je Cerkev takoj predstavila svoj do tedaj še nepoznan nauk: da suženj ni »suženj«, to je živina, brezpravno bitje, marveč, da je človek enakega dostojanstva in vrednosti, z enako pravico do življenja in z enakim ciljem življenja kakor njegov »piementi gospodar«. Cerkev je učila: Vsi smo sinovi istega nebeškega Očeta; vsak izmed nas ima neumrjajočo dušo, suženj in gospodar; za vse je Kristus trpel, vse je odrešil, vsakega čaka srečnejše življenje; Bog ne gleda na našo moč in na bogastvo, marveč na dela; siromak ali suženj more postati večno srečen in bogat pri Bogu, tu bogati gospodar pa lahko postane večno nesrečen in najzadnji v obostranskem življenju.

Poleg nauka je Cerkev nudila tudi moč, ki je izvirala iz nauka. Nauk je bil pravi, božji nauk, pa je bila božja tudi moč. Edina Cerkev je tedaj šla v boj za človekove pravice in njegovo svobodo in je ta boj polgumno tudi dobila. Po svetu se je naglo širila vest o novem nauku, o novem delu za človekovo odrešenje. In kde je tedaj po svobodi bolj hrepnel, kot ravno brezpravne množice sužnjev, ki so ječale v verigah in klicale po odrešitvi. Mnogi gospodarji so kmalu uvideli pravilnost novega nauka in so začeli spuščati sužnje na

svobodo; drugi pa, ki so se novemu nauku upirali, so pod pritiskom novo nastalih razmer moralí popustiti. Suženjstvo je prenehalo; prenehali so žalostni, poganski, nečloveški pojavi, da so deset in stotisoči brezpravnih sužnjev trpeli in umirali brez vsakega razloga, po volji in hotenju enega samega gospodarja, ki je do življenja imel nanj pravice kot njihovi sužnji.

To pač mora priznati vsak človek, če ni suženj zaslepljenosti in strahú. In Cerkev, še danes bori za svobodo, sužnjev po poganskih krajih, kjer so po mnogih krajih še danes. Cerkev ustanavlja tudi posebne redove za odkupovanje sužnjev, da ne omenjamo delo posameznih misijonarjev na tem polju.

Modernim kričačem ne zadostuje samo nepoznanje zgodovine, onega, kar je Cerkev v zgodovini naredila in onega, kar dela še danes za svobodo sveta, posebno za svobodo sužnjev. Njuni ni nikoli dosti pristranosti. — Samo tisti, ki se boji prestopiti cerkveni prag, ki noče vzeti v roke dobrega katoliškega besedisa, da vidi, kaj Cerkev hoče in kaj dela, samo tisti bo zmožen napadati cerkev, da je izdajateljica svobode. Takemu je treba snati, da temeljito pomele najprej pred svojimi vrati, treba da ima nekoliko več nepristransosti in da je nekoliko manj suženj strahú in predsodkov, pa bo videl, da je Cerkev pri in največji oznanjevalec in pobornik in zaščitnik svobode in pravice in bo videl, da si je Cerkev pridobila te naslove, ko se je borila za najprimitivnejše pravice človekove, za njegovo svobodo!

Jaka je bil precej neokreten v govorjenju in tako je je na neki zabavi tudi pošteno polomil. Priblížal se je namreč dekletu, ki na je bila všeč ter jo kratkoma vprašal, koliko je stara. Deklica je zarudela ter odvrnila: »možljivo se se enaindvajset.«
»Krat koliko?« je dostavil Jaka.

Čudne izkopsne starodavne dobe. Nedaleč od zramenitega skalinatega templja pri Abasimpele v Nubiji so odkopali pokopališče z osemdeset grobovi. V podzemeljskih »vbiših so našli okostja konj, ki so jih pokopali v njihovim gospodarji. Konji so bili pokopani s polno opremo, ki obstaja redinoma iz srebra in je umetniško dovršeno izdelana. Prekrasni so razni okraski doslej še neznanega sloga neka mehanica egiptovskega, grškega, rimskega, merotskega (sudanskega) izvora. — Casovno spadajo te izkopsne v tretje stoletje po Kristusu. Kateremu plemenu pripadajo grobovi in dokazi velike, nam še neznanе kulture in umetnosti, pa je za enkrat ostala še nerešena ugan-ka.

Kaj je politika. Politika je, kakor znano, vsakršno, v prid splešnosti umerjeno človeško delovanje. To delovanje utegne biti za splešnost koristno ali pa škodljivo. Politika torej ne potrebuje političnega imena, ker je »delovanje samo — politika. Politiko lah-

usedel. Nič rož ji ni prinesel, le svoje staro, izmučeno srece.

Tolažče se je sklonila Mati vseh bečičnosti nadenj.

20.

Prišel je nov učitelj. Koščen, mlad človek trdega glasu in roženih naočnikov. Človek, ki je kar mahoma razdražil vso vas. Saj je težko reči, zakaj je bilo tako, vendar, kjerkoli se je prikazal ta suhi človek, povsod je nastala zmeda. Prekucuh je »bil, samozavestno je nastopal; bil je ostrila besed in znal je govoriti ko nobeden.

Koj prvi dan je prišel k županu in se pritoževal:

1. Poštni urad ne deluje;
2. pismonoša ne zna brati;
3. še zmeraj svetijo s petrolejem;
4. zdravnika ni nobenega;
5. ni umetnih gnojil;
6. ni zanimanja za politiko;
7. ni nobenega društva;
8. ni bencina;
9. ni cepljenja zoper boleznj;
10. ni nobenega časopisa.

Župan je dostavil, »da tudi ni neumnih kokošic. Učitelj je pikro odvrnil: »Zato pa so drugačne zverine.« Župan mu ni dal prilike, da bi učitelj še nadalje razvijal svoje mnenje o živalstvu. Zgrabil je novega učitelja za vrat in ga postavil na cesto.

Učitelj ni opustil svojih točk, marveč je javno govoril o njih. V enem tednu je imel pet prosvetnih večerov, čez dva tedna je razdelil na ducate časopisov. Čez dva meseca je imel že dve politični stranki, eno zase in eno za župana. Čez tri mesece je bilo troje strank,

ena za učitelja, ena za župana in ena, ki je bila zoper obo. Vsa čast! Novi učitelj je znal vladati in govoriti in ni dovolil, da bi se poleg njega oglašal še kdo — razen zvočnika, ki ga je postavil na šolsko okno. Kako je bilo vse razburjeno, ko se je prvičkrat oglašil! Krave ob nepajališču so prestrašeno zamukale, vsi vaški psi so se zbrali na šolskem dvorišču in začeli tuliti v zboru. A sčasoma je zmagal zvočnik in šolarji so ga celo vzljubili. Kmetje mu dolgo niso zaupali. Srnce jih je bilo ob delavnikih poslušati okrogle napeve. Kmalu jih je spravi učitelj tako daleč, da so plešali ob nedeljah že zato, ker jim je rekel, da ne sme človek zamuditi nobene prilike in se mora čim bolj veseliti.

Teh svetih pravic za življenje je učil tudi otroke in jim zatrjeval, da ni njihov vladar, marveč le odrasel prijatelj. Brez dvoma je imel mladi mož dobre namene. Vendar je bilo že čez nekaj mesecev polno divjakov in lenuhov krog njega, česar ne bi bil nikoli nihče pričakoval. Otroci so se navzile temu neskončno dolgočasno v šoli in se ji na vso moč izmikali.

Ljudje niso kar tako. ljubi gospod učitelj!

Naš župnik je šel koj prvi dan obiskat novega učitelja, ki ga je nazival »moj ljubi gospod« in obljubil, »da ne bo oviral veroukac. Vendar je bilo čudno, kolikokrat je bilo kaj v napotje verouku, ne da bi ga učitelj hotel ovirati. Zdaj je moral biti kak učence zaprt, zdaj so morali nadomestiti kako uro in večkrat je moral čakati prečastiti po pol ure na šolskem dvorišču, da je mogel zbrati svoje ovčice.

Nobena beseda ne prošnja ni zalegla. »Izobrazba ima prednost«, je rekel učitelj. Kmalu je bila mladina tako napredna, da je razvijala doma zahtevne načrte: »Če-

Z ljubljanskega trga

V Ljubljani, dne 5. dec.

Zivina: voli I. vrste 4—4.50 Din, voli II. vrste 3—3.75 Din, voli III. vrste 2—2.75 Din; telice I. vrste 4—4.50 Din, telice II. vrste 3—3.75 Din, telice III. vrste 2—2.75 Din; krave I. vrste 3—3.75 Din, krave II. vrste 2—2.75 Din, krave III. vrste 1.50—2 Din; teleta I. vrste 6 Din, teleta II. vrste 5 Din; prešiči: hrvaški 7.50 do 9 Din, domači 7 do 8 Din, prutarji 6 do 7 Din.

Meso: goveje meso I. vrste: prednji del 8 do 9 Din, zadnji del 10 do 12 Din, goveje meso III. vrste: prednji del 5 do 6 Din, zadnji del 7 do 8 Din; telečje meso I. vrste: prednji del 12 Din, zadnji del 14 Din, telečje meso II. vrste: prednji del 10 do 12 Din, zadnji del 12 do 14 Din. Prešičevo meso: hrvaških prešičev 10 do 16 Din, domačih prešičev 11 do 18 Din, prekajena svinjina 16 do 20 Din. Svinjska mast velja 17 do 18 Din, hrvaška slanina 14 do 15 Din, domača slanina 13 do 14 Din. Konjsko meso 4 do 6 Din, ovčje meso 6 do 10 Din.

Kože: telečje 14 Din, volovske 10 Din, kravje 9 Din, hrvaških prešičev 3 do 4 Din, domačih prešičev 5 do 6 Din.

Krmila: seno 35 do 50 Din, slama 30 do 35 Din, detelja (lucerna) 55 Din — vse za 100 kilogramov.

Zito: v trgovini: pšenica 155 do 165 Din, ječmen 115 do 135 Din, rž 115 do 135 Din, oves 105 do 130 Din, koruza 115 do 125 Din, fižol 300 do 325 Din. Na borzi: sremaska pšenica 145 do 147.50 Din, baranjska pšenica 145 do 147.50 Din, bačka pšenica 147.50 do 150 Din, koruza 130 do 132.50 Din, umetno sušena koruza 120 do 122.50 Din.

Mlevski izdelki: borzne cene: bačka pšenična moka nularica 255 do 260 Din, banatska pšenična moka nularica 265 do 270 Din. Vse borzne cene se razumejo franco slovenska postaja, cene so navedene za 100 kilogramov blaga.

Na živilskem trgu je zaradi mraza dovoz nekoliko manjši, blaga pa je seveda kljub temu dovolj. Cene so neizpremenjene. Krompir velja na drobno 1 Din, na debelo 60 do 70 par za kilogram. Vendar pa krompirja zdaj ne pripeljejo več toliko na trg, kolikor je bilo še pred par tedni vsak tržni dan na Sv. Petra nasipu. Isto je z zeljem, ki ga na drobno prodajajo po 1 do 2 Din glava, na debelo pa je komaj po 40 do 50 par kilogram. Kislo zelje je po 2.50 Din, kislja repa po 2 Din. Če-

Gotovo ne veš, da

Purani, ki niso udomačeni, gnezdiijo v drevju, ima Bournemouth, majhna vas ki šteje 1000 duš, nič manj kot 216 radio naročnikov,

da si razne mravlje napravijo »centralno kurjavoc« s tem, da nanosijo listja in raznega dračja, ki greje mravljišče,

da se največ prometnih nesreč pripeti v Londonu med 6. in 7. uro zvečer, ko zapro prodajalne in urade,

da na Falklandskih otokih, kjer izdelujejo skoraj samo linolej, ni niti enega človeka brezposelnega,

da imajo v palači angleškega kralja, Buckingham imenovane razobešenih 770 stenskih ur, a kralj Jurij ima od vseh najraje majhno, čisto navadno uro, ki je vdellana v mahagonijev les.

da je neki londonski brivec iznašel barvo za barvanje las, da se v temi svetijo. Za današnji svet, ki ne zna o mraku domov, pač nujno potrebno,

da je v Londonu nad polovico prebivalcev, ki so stari manj kot 30 let.

da so devet let dvigali po koncu vojne potopljene nemške ladje pri Scapa Flow ter jih v tem času spravili na suho 32.

da v navadnem letu pada dež 164 dni,

da trdijo, da ljudje, ki dočakajo sto let življenja sploh ne izgube las,

da je v Palestini en milijon prebivalcev, izmed katerih je 150.000 židov,

da sta dva ameriška profesorja iznašla fotografski aparat, ki napravi v eni sekundi 4000 posnetkov,

da ima Angleška tristotisoč poštinih uslužbencev od katerih jih je samo v Londonu nad 50.000,

bula velja 1 do 1.50 Din, fižol po 3 Din liter. Jabolka so po 5 do 6 Din, linejša, izbrana jabolka pa tudi po 8 Din kilogram. Na trgu so se pojavile prve pomaranče po 1 do 2 Din. Kostanj je po 2 Din liter. Mleko je po 2.50 Din liter, na dom dostavljeno pa večinoma po 2 Din, sir 16 do 24 Din, sirovo maslo 28 Din, točjeno maslo 24 Din kilogram.

Prani čaj
„Triglavska roža“

pri vseh pljučnih obolenjih, zlasti pri kašlju, bronhij, katarju, hripju, naduhi, vnetju sapnika.

Pospešuje tudi »resnovo«. Pospešena presnova skrajša proces zdravljenja. »Triglavska roža« se dobi v vsaki lekarni samo v originalnih zavitkih po 17 Din. Naročila sprejema »Triglavska roža« Ljubljana, poštni predal 3. Odobr., min. za soc. pol. in nar. zdr. 8. 20.542/38.

da je v londonski škofiji 70 župnij, katerih župniki prejemajo na leto državne plače 500 funtov, t. j. po sedanjih valutni 35.000 Din. A pri nas?

da ameriške banke uporabljajo pivnik črne barve in sicer zato, da bi goljufi ne mogli posneti podpisov, ki se odtisnejo na navadnem pivniku.

da je na Angleškem zelo razširjena raba avtomatov in da vsako leto zberejo v teh dve in pol milijarde penijev, 900 milijonov, pošlilingov in 500 milijonov šilingov. Francoski drobiž, ki se zbere v angleških avtomatih pošljejo vsako leto v Francijo, v zameno za angleški denar, ki ga zbero v francoskih aparatih.

da navadna bolha lahko poskoči 17 centimetrov visoko in trideset centimetrov v daljavo,

da se še danes dobe narodi v Rusiji, ki nimajo pismenega jezika in ki sploh ne znajo pisati,

da morajo na Češkem tudi policisti, kakor tudi občinski sodniki znati, kako se vozi avto, da tako lažje presoajo prestopke vozačev,

da ima pariška policija polnilna peresa, v katerih ima solzni plin,

da se je dozdej največja zračna nesreča pripetila leta 1919 v Baltimoru, ko je razneslo velikanško letalo in je pri tem izgubilo življenje 73 oseb,

da visoko čelo še ne pomeni višje inteligence, saj so našli, da imajo Eskimi najbolj visoka čela,

da je v Ameriki oglušlost zelo razširjena in da sodijo da je najmanj deset milijonov ljudi, ki ne slišijo dobro,

ko vodijo taki ljudje, ki imajo posebne osebnosti, ali pa taki, ki imajo splošne koristi, ki so kratkovidni, ozkostrani ali dalekovidni, z negotovim pogledom v svet. Prvi polagajo vso važnost na dnevne dogodke, drugi pa delajo z dnevno politiko zavedno in načrtno zgodovino. Eni presojujejo svoje politično delovanje po trenutnih učinkih in uspehih, drugi pa ga presojujejo po učinku za bodočnost, preko sedanjosti. V zgodovini se mora uveljaviti le politik z dalekovidnim obzorjem, čeprav se morda v sedanosti vidi vseh var. Pa saj ne gre za to, da mu duje prav sedanost, prav mu mora dajati zgodovina.

140 jezikov zna. Berlinski profesor dr. Tasilo Schultheiss, ki poučuje klasične jezike, zna brže 140 jezikov in sicer 10 germanskih, 11 romanjskih, 14 slovanskih, 12 vzhodno indogermanskih, 4 zapadnoindogermanskih, 11 finskougrijskih, 14 azijskih, 15 indijskih, 14 semitskih, 18 afriških, 6 južnomorskih, 4 ameriške, samostojen jezik Baskov ter končno esperanto in volapuek. — Všeteti pa ni-

to, — mati, ono...; starinsko tam, zaostalo ondi. Starjši so potisnili v ozadje in so se mogli le še braniti. Mladina je govorila samo o kinu, o mestu, potovanju, sportu, o karierah.

Moji dobri Švicarji so bili kmalu siti teh reči. Kratko in malo so vzeli otroke iz šole in jih pošiljali v oddaljenejšo šolo, da so se naučili, kolikokrat je devet v enainosemdeset in česa je treba človeku, da dne kos kruha na mizo.

Onkraj mostu so občutili zanemarjenje svoje šole, kot bi dobili zaušnico: »Torej tako, našo šolo zaničujejo; prav; mi pa ne maramo njihove cerkve!«

Učitelj je navdčeno podžigal ta odpor in kmalu je bilo v Cerkvi le še nekaj zvestih Francozov in pa župan.

Naš župnik je tekal okoli: »Pojdite vsaj v St. Hypolit k službi božji! Nikar ne bodite ob nedeljah brez božje milosti! Saj je vseeno, v katero cerkev greste, da le greste. Poslušajte me, ljubi moji!«

Toda onkraj mostu ga niso ne slišali ne slušali in niso hodili v nobeno cerkev, že zato ne, so rekli, da bi ne osramotili župnikov. Rajši so bili nezvesti Bogu, ko »našemu župniku«.

Naš župnik je skoraj zbolel radi tega. Nobenega otroka od onkraj mostu ni bilo več k verouku. Nihče ni prosil, da bi zvonil, to je bilo sploh odpravljeno iz šole. Le starejši, švicarski občani so se še prijavljali. Zatorej se ni čuditi, če je La Rochette tako žalostno vabil k maši, kakor bi zvonil k pogrebu.

Nekega dne so bile županske volitve. O, kako se človek spreminja! Zvestega, starega župana so odstavili in izvolili učitelja, človeka brez doma, brez družine, brez polja, človeka, ki so mu prali perilo v mestu v parni pralnici! To je tako zadelo starega župana, da je skoraj

zgubil vero v Boga. Še je prihajal k župniku, v cerkev pa ni šel nikoli.

»Nak,« je rekel, »če bi bil Bog, ne bi gledal take nesramnosti!«

Stari župan se je spremenil v starčka.

Cudno, celo zvesti Švicarji so se izneverili. Tudi marsikak Švicar je bil ob nedeljah rajši v šoli ko v cerkvi in je gledal kinomatografske predstave.

In spet se je odpravil župnik na pot in je iskal duš. »Vsaj tedaj naj molijo, ko zasilijo zvon! Vsaj tisto minuto naj bodo vsi enega duha!« Obljubili so mu in so ostali zvesti svoji besedi.

Nikoli ni župnik dovolil, da bi kdo zvonil zdravo Marijo. Dan na dan je stal pod zvonikom, čim se je zmračilo, in je z glasom zvona zbiral poslednje molitve v čast pozabljenemu Očetu v nebesih.

Tega leta je bila pozna velika noč. Nekaj švicarskih otrok je prišlo k svetemu obhajilu, med njimi je bila tudi mala hčerka obeh zakoncev iz hišice kraj vasi.

Župnik je položil prve vrtnice iz svojega osamelega vrta na paščolan tega revnega otroka.

To njegovo veselje je bilo zadnje.

Onkraj mostu sta se dva poročila. In samo župan je opravil poročne obrede. Nekje je bil rojen otrok. Nihče ni poklical duhovnika, da bi ga krstil. Naš župnik se je postaral. Podvizati se je moral, da je razdelil še to, kar je imel. In nekega dne ni imel ničesar več.

A tega dne je zaklical zvon resno in temno, ko še nikoli.

Le nekaj glasov je bilo in zvon je utihnil.

»Ti,« je rekla županja možu, »kaj pa je to? Drugače je... Ti, tako tesno mi je pri srcu!« In oba sta šla

ZA PRSA IN PROTI KAŠLJU

Slabotne osebe in otroci bi morali redno jemati pravi Zagorski sok »Elsac« za prsa in

proti kašlju lekarnarja Fellerja, posebno še ob spremljivih dneh pomladi in jeseni; oni pa, ki stalno delajo v prašnih, zaduhlih in slabo zravenih prostorih, bi ga morali rabiti vsak dan. Zagorski prsni sirup »Elsac« lekarnarja Fellerja je tako prijetne slasti in toliko redilen, da koristno vpliva na telesno

mož in odporno. 2 steklenici Din 50— 4 steklenice Din 92— že z zavojnico in 10-štinsno vred pri lekarnarju E. V. Fellerju, Stubica Donja, Elsa trg 16 (Savska banka vina).

Odobreno po ministrstvu soc. pol. in nar. zdravja, Sp. br. 509, 21.3. 1932.

Damske zimske plašče

najnovejše po kvaliteti . . . od 190— do 380— Din
dekliške od 7—12 let . . . od 160— do 350— Din
otroške od 2—6 let od 95— do 130— Din

kakor tudi vse vrste zimsko blago za moške in ženske plašče, obleke, trikotažo, pletenine, nogavice, rokavice, šale, kape itd. dobite pri

F. in I. Goričar, „Pri Ivanki“
Ljubljana, Sv. Petra cesta 29

Višek skoposti. »Ali je Čobokli res tak skopuh?«
»Pa še kakšen! Vse svoje otroške igrače ima shranjene, da jih bo rabil v starosti, ko mu bo šlo spet na otročje.«

Ona: »Kaj, pri predavanju si bil? Beži, beži, saj ne predavajo do dveh zjutraj.«

On: »O, pač, nocojšnji predavatelj, ubogi revež, je zelo jecjal, vidiš ljuba moja, in zato se je zavleklo.«

pogledat, zakaj je župnik danes tako na kratko in tako nujno poklical ljudi k molitvi.

Ob vznožju velikega križa, ki stoji pri cerkvenih vratih, je ležal z glavo na klečalniku.

V ozračju je skoraj še drhtel poslednji zvok zvona. A v stolpu se je brez glasu pozibaval »La Rochette«.

Našega župnika ni bilo več. To so ljudje koj spoznali. Preveč lep in preveč velik se jim je zdel.

V cerkvi so ga položili na mrtvaški oder in veliko cvetja je dehtelo na njem.

Vsi so vedeli: njih župnik je umrl zato, ker ga je preveč bolelo srce, in vsi so zakrivali to smrt. Ljudje so prihajali od blizu in daleč, neprestano so prihajali, prihajali tisti, ki jim je bil pomagal, revni, revni ljudje.

Težko je verjeti, da je mogel en sam človek pomagati toliko ljudem!

Morda je bil pa naš gospod župnik vendarle svetnik? Ob njegovi krsti so se dogajale čudovite reči! Sebiljeva hroma žena, ki so jo že leta z vozičkom vozili v cerkev, bi mu bila rada še enkrat poljubila roke, a radi gneče se ni mogla z vozičkom preriniti do njega. Pa je nenadoma vstala in šla h krsti: in se ni prav nič zavedala, kaj dela. Ko se je zavedela, je zavpila in se zgrudila na kolena . . . pred njim.

Drugi čudež je tako neverjeten, da se niti ne upam sama govoriti o njem. Zato morate prebrati pismo županje, ki ga je poslala Avstrijki . . . Avstrijka ga je prebrala daleč tam v Avstriji.

Za praznike kupite pri trgovcu

MAKSO ŽARGI

nasl. MIMI ŽARGI

v Kamniku, Glavni trg 81

najboljše manufakturno, galanterijsko in špecerijsko blago

Cene nizke!

Solidna postrežba!

Tonec je tudi vstal ter jecljaje sepnil: »Jaz grem tudi v —
Tonejka ga je srepo pogledala ter dodala: — posteljo.«

Metka: »Teta, ali vas je kdaj kdo zasnubil?«
Teta: »Da, enkrat, po telefonu, pa se je oprostil, ker je bila napačna telefonska zveza.«

PERJE pocent dobavljiva E. VAJDA.
Čakovec. Vzorce pošlje brezplačno.

»Kaj pa si tako čemern, saj si prilepil hišo sto tisoč dinarjev!«
»Hm! Hiša in denar, to bi že bilo, toda žena ta je odveč.«

Gost: »Ali naj zapojem Tostijev »Z Bogom?«
Gostitelj: »Ne trudite se s petjem, rajk kar recite!«

»Ali se vaš mož vedno drži tega, kar vam zadrževal v svojih mladostnih letih?«

»Vedno. Takrat mi je dejal, da me ni vredno danes pa to s svojim vedenjem vsak dan potrjuje.«

V tem pismu pa je do besede zapisano tole:

»Ljuba Avstrijka!

Zares je bil svetnik, a ne povejte tega nikomur, sicer bo prišla vladna gospoda in ga nam bo vzela. Naj ostane le zunaj pri nas, v svoji rodni zemlji, ki jo je tako ljubil.

Na njegovem grobu se je zgodil tak velik čudež, da si še misliti ne morete.

Naši možje s te in one strani mostu so se pobotali in si prisegli večno zvestobo in da bodo edini glede cerkvenih in šolskih zadev. V roke so si segli, nato se skupno pretepli učitelja in ga z njegovim zvočnikom vred vrgli ven. Moj mož pa spet veruje v Boga.

In kaj sem Var? hočila se reči: na dan pred svojo smrtjo je prišel župnik k nam in vprašal po vladarici. »Pravkar ji hočem pisati«, sem mu rekla. »Prav lepo jo pozdravite«, je dejal in dostavil sam pri sebi: »Bog jo blagoslovi, tega dobrega otroka!«

Nato je bil prav molčec in potrj. A ko je bil že pri vratih, da bi odšel, se je še onkrat okrenil in vprašal po Avstrijki. Rekla sem mu, da je prav lepa za pisanje.

Tedaj se je župnik namuzal in tako lepo rekel: »Spočujte Avstrijki, naj nikar ne pozabi lamotškega župnika!«

★

Ne, gospod župnik, nisem ga pozabila!

K o n e c

so mnogi jeziki, ki so čer znani, ki pa o njih literatura molči. Gre za različne altriške jezike, kakor so gang, gog, ibo, hauga, hamba itd. Dr. Schultheiss proučuje tudi te jezike in išče v njih znanstveno podlago. Njemu gre pri proučevanju jezikov v prvi vrsti za spoznanje duše posameznih narodov, ker je prepričan, da se duša vsakega naroda najlepše izrazi v jeziku.

Biljardiranje in šport. Svetovni prvak v biljardiranju, Albert Corty, ki je nedavno nastopal na mednarodni tekmi za biljardiranje v Marseille, je izjavil, da je 12-dnevni tekmi igral za celih 6 kg. tona vsak dan pol kg. Po njegovih sodbi ne gre to število nje toliko na račun telesnega napora kot na račun živčne napetosti. Časa tekme, Corty smatra da je biljardiranje boljše in najzanesljivejšo sredstvo za svitko življenja pri moških.

R. Miklauc

„Pri Škofu“
Ljubljana

LINGARJEVA ULICA 3
PRED ŠKOFIJO 3

★

Velika zaloga

blaga za moške obleke in zimske suknje, črno modno blago za praznične obleke. — Volneno blago za ženske plašče in obleke, svila, žamet, perilni modni barhent in flanele za obleke. — Ogrinjalke svilene in navadne rute

★

Oglejte si našo zalogo!

★

... Mi pa kupujemo blago za obleke in perilo pri znani tvrcki

R. MIKLAUC

„Pri Škofu“
V LJUBLJANI

poleg knezoškofijske palače,

kjer je res lepa in velika izbira ter nas postrežejo z dobrim blagom po zelo nizkih cenah

★

Tvrdba obstoji že preko 60 let!

Najboljši šifoni in bele tkanine za telesno in posteljno perilo. Blago za zastore, za žimnice, namizni prti, brisače in prtiči. — Prešite odeje (koltri), volnene in flanelaste odeje, gorke rjuhe, perje, puh. — Pletene jopice, nogavice i. t. d.

★

R. Miklauc

„Pri Škofu“
Ljubljana

LINGARJEVA ULICA 3
PRED ŠKOFIJO 3

★

Zadovoljni boste!

Ljudska posojilnica v Ljubljani

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Miklošičeva cesta števil. 6 (v lastni palači)

obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri ter brez vsakega odbitka. Tudi rentni davek plačuje posojilnica sama.

Novе vloge

vsak čas razpoložljive, obrestuje po 3%

Bolniki, berite!

Mnogo ljudi boleha vsled živčnih motenj, toži nad prerano utrujenostjo, nad trzanim in bodljaji v glavi, rokah in nogah, na vratu ali na obrazu, dalje nad utripanjem srca, trzanjem in trganjem v sklepih, upehanostjo, nemirnostjo, strahovitostjo, tesnobo, težko spanje, razdražljivostjo, raztresenostjo, pomanjkanjem teka, motenju v prebavi, omotico, pomanjkanjem spanja in brezštevilnimi drugimi napavi nervoznosti.

Najhujše pa je pomanjkanje volje za delo ter energije pri živčnem bolnem človeku, ki se čuti popolno nesposobnega za delo, brez odpora se vda usodi, nerazpoložen in omejevojen je in v življenju se more doseči več nobenih uspehov.

Ako občutite katero izmed naših živčnih motenj, če hočete najti odponce svoji boleznini,

pišite mi takoj in pošlaj Brezplačno

poučno razpravo **o živčnih boleznih** ki vam bo pojasnila, da je urednih vzrok vsakega resnega obolenja ostabilitve telesne odpornosti. Preverili se boste, da se življenje v resnici more podaljšati in se boleznini morejo preprečiti.

Treba je samo hoteli!

Vsak dan mi dobivajo priznanja, mnogo piscev zahvali prilaga celo svoje slike. Nekateri teh objavljamo tu spodaj:

Gosp. Nikola S. Brezniković, učitelj iz Tuzle v Janodavju, piše

Gospa Ana Schmidt iz Gmündena, Freygnasse 5 v Gorici Avstriji, je zelo zadovoljna

G. poštni uradnik Abraham Georg iz Tomsoare 1 v Kumanji, piše:

Po mnogih poskusih z raznimi sredstvi, ki mi niso pomagala sem našel Vaše odlično sredstvo, ki mi je hitro koristilo. Dolgim vam veliko hvaležnost.

Kje bi danes že bila, ko bi se ne bila poslužila Vašega zdravljenja. Učinek je bil tako zadovoljiv, da ne potrebujem več nobenega zdravljenja. Naravnost ste mi veliko služilo in zahvaljujem se vam iz srca.

Ze po kratki porabi Vaše metode sem opazil neverjetno dober učinek. Izreklam vam zasluženo zahvalo in naročil bom vsako priliko da Vas pripravim.

Zadostna dopisavca! Zahtevajte še danes brezplačno poučno knjižico!

Zhira'no mesto za pošto:

Ernst Posternack, Berlin SO
Michaelkirchplatz 13, Apt 124

Zopet za žene e!

Vaša bo korist, če si navedite zimске oblike v tvojeni konfekcije

IZ TOVARNE DIREKTNO NA TELO TO JE POCENI, NAJ VSI VEDO!

Trgovski dom

Siernecki

Celje št. 19

Tovarna perila in oblek

Bombarinska obleka	Din 170	200	300
Suknena obleka	Din 300	350	450
Konjarska obleka	Din 500	650	650
Povrtnik kratak	Din 210	250	350
Povrtnik dolgi	Din 350	400	500
Dezno tone	Din 70	250	300
Dezni plašč	Din 200	300	410
Hubertova plašči	Din 250	350	450
Fantovske obleke	Din 70	80	90

Zahtevajte novi veliki ilustrirani cenik, kateri je pravkar izšel. - Kar ne odgovarja, se zamenja ali vrne denar. - Cenik **zastonj!**

Poizvedbe

Iz vasi Sterletje pri Robu je odšel v zgodnjih jutranjih urah 9. novembra Anton Znidaršič, 26 letni mladenič. Pogrešani je srednje postave, suh; ima zgornji sprednji zob zlat. Od doma je odšel bos, golokot in razoglav. Vse dosedanje iskanje in poizvedovanje je bilo zaman. Zato lepo prosimo, če bi kdo kaj vedel o njem, naj to sporoči njegovim staršem ali najbližji orožniški postaji. Stroške bomo povrnili. Anton Znidaršič, oče, Sterletje, p. Rob na Dolenjskem.

Vzajemna zavarovalnica oddelek

"KARITAS"
Posmrtninsko zavarovanje

Vsi, ki hočete sebi in svojim domačim pravočasno in dostojen pogreb in svojcem za prvo silo kaj zapustiti, zavarujte sebo in svoje pri »KARITAS«.

- 1.) Pristopi lahko vsaka zdrava oseba v starosti 7-80 let.
- 2.) Pristopnina samo Din 10.--.
- 3.) Mesečni prispevek Din 5.--.
- 4.) Pri večkratnem mesečnem prispevku večkratna posmrtnina.
- 5.) Če so zavarovana oseba smrtno ponesreči, izplača »KARITAS« takoj dvojno zavarovano vsoto.
- 6.) Če so zavarovani starši, so otroci od 2-16 leta brezplačno zavarovani.
- 7.) Jamstva Din 45.000.000.--.

Pojasnila daje: »KARITAS«, Ljubljana palača Vzajemno zavarovalnice, Karitativna zveza, Ljubljana, Poljanska c. 28 (Marjunišče). Vsi župni uradi in krajevni zastopniki.

»FITONIN«

preizkušeno zdravilo za rane, hraste, lišaj, ture ter notranje kožne bolezni, opekline, ranive, oparilve, odprte ozebilne i. t. d.

Vzem onim, ki trpe na teh ranah, služi »Fitonin« kot izredno sredstvo, ker je dokazano in potrjeno po naših z travniških in zdravstvenih institucijah, da zanesljivo in nagle celi tudi najtežje kronične rane. »Fitonin« odpravi a oteklino in neprinen dub rane in že v začetku zdravljenja

ublažuje bolečine. Bili so slučaji, ko so bile take rane stare nad 20 let, z uporabo »Fitonina« so se pa zacelile pred potekom meseca. »Fitonin« praporočajo tudi pri ranitvah, poškodbah, opeklinah, oparitvah, ker preprečuje infekcijo, ustavlja krvavitve in zelo naglo zaceljuje rane.

»Fitonin« se dobiva v lekarnah, steklenica 250 gr. za Din 23.--, velika steklenica 1000 gr. za Din 80.--. Avo bi ga hie slučajno ne imeli, naj se naroči pri »Fitonin« dr. z o. j. prometni oddelek, Zagreb, poštni predal 78. Ako se naroča po novzetju 2 mali 250 gr. steklenica (manj se ne pošlje) tedaj znaša poštnina Din 10.--, ako se po denar pošlje neprej na »Fitonin« dr. z o. j. poštni čekov. račun št. 57.757 v Zagrebu, se prihrani s TEM VSAK POŠTNI STROŠEK.

Zastonj se pošlje poučna knjižica št. 17., vsakomur, ki jo zahteva!

Dovolj po ministr. pod S. br. 611 21. IV. 1933.

Kupujte pri tvrdkah, ki inserirajo v „Domoljubu!“

Dobra obutev - nizke cene

Deci za sneg in bialo

25.-

Tople copate, ženske Din 25.-, moške 19.-

45.-

Za dečke, ki nikdar ne mrujejo ovo, dobrih visokih čevljev iz močnega mastnega usnja in s trpeznim gumijastim podplatom. Vel. 36-38 Din 59.-

59.-

Vel. 25-26 Vrsta 9892-85
Za živahne dečke in deklice v dežju, snegu in bialtu, ni jih sreba čistiti, operejo se z navadno vodo. - Vel. 27-34 Din 79.-, ženske Din 99.-

Ženam za vsako priliko

49.-

Vrsta 9815-05 Okusen salonski čevljiček iz tinega baržuna ali setena. Ne sme manjkati v garderobi nobene praktične dame.

V teh snežkah brez skrbi greste v najslabšem vremenu. Usnjeni čevlji in noge Vam ostanejo popolnoma suhi. V njih nosite naše čevlje iz setena za Din 49.-

59

Črni ali rjavi baržunasti kombinirani z usnjem elegantni in udobni za vsako nogo in vsak žep, lahko jih obujete v snežke

29.-

Najopravnejše za delo doma in po dvorišču so naše »ZEPE«. Ker imajo gumijasti podplat, so nepremočljive. Otroške Din 29.-, moške Din 39.-

129.-

Vrsta 9895-8 Eleganten čevljiček iz laka z okusnim okrasom, primeren za vsako priliko.

99.-

Vrsta 335 Udobni toda elegantni čevlji iz toplega volnenega sušina z okrašenim robom iz krimerja. Za občutljive noge v zimski dobi nenaomestljivi

Možem za delo in družbo

129.-

39.

Zdravje in drago usnjeno obutev Vam najbolje obvarujejo naše galose. Imeli boste vedno suhe noge in čisto stanovanje. Jamčimo za dobro kvaliteto.

Elegantni čevlji šivani na ram. Izdelani iz najboljšega boksa z usnjem podplatom in peto.

149.-

Elegantni čevlji iz telečjega boksa, zgornji del kombiniran s tolim suknom. Radi svoje otmennosti imenovani »DIPLOMATSKI«

149

Čevlji elegantnega gospoda za družbo in ples iz laka, kombinirani s semišem.

Bata

ISTANOL 1912
Sanatorijum Emona
Ljubljana Komenskega ul. 4.
Oskrbilna (stan, hrana in postrežba) dnevno 75 Din.
Zdravnik: Dr. Fr. Derzane, šel.-primarij v p.

Ugoden nakup

Najboljše nogavice, rokavice, srajce, ovratnike, kravate, trikoperilo, lišče mila in vezenine, vse potrebšćine za revljarije, šivilje in krojače, itd. itd. po najnižji ceni dobite le pri tvrdki

Iosip PETELINC, Ljubljana
Telefon 2913
blizu Prešernovega spomenika (za vodo)

Javna zahvala

Dne 4. novembra 1933 mi je požar upepal gospodarsko poslojje in premičnine. Zavarovalna družba »JUGOSLAVIJA« v Ljubljani je izvršila nemudoma cenitev ter mi izplaćala odškodnino mojo popolno zadovoljnost v znesku 49.000 Din. Stejem si v prijetno dolžnost, da se tej družbi javno zahvalim za njeno kulantnost, ter jo vsaki mur toplo priporočam.

Smartno ob Savi, dne 4. decembra 1933.

Ivana Zajc.

Za Vas imamo

Violino D 69 Gitaro D 18
Manoline D 95 Harmonika D 10
Tambure D 68 Gramofon D 4

Zahvaljajte brezpłatni katalog
MEINEL & HEROLD
tovarna glasbi, in datu
potrušica N. W. 10000 D 10

Cenjenim odjemalcem na deželi nudi starostna

SLAŠČICARNA IN MEDICARNA

T. NOVOTNY

Ljubljana, Gosposvetska c. 2

najvećjo izbiro slaščarskih in medicarskih izdelkov, kot: lecta, čokolade, bonbonov itd. za Boležni zmerno nizki ceni.

Trgovcem in društvom popust.

Najboljša nogavica!

»Praviš, da ti je nekdo ukradel denar žepa. Mogoće je bila pa tvoja žena?«
»Ne, ona ni bila, ker je ostalo v žepu nekaj drobiža.«